

DARBININKAS

PAVERGTIEJI ATSLIEPĖ DEL SOVIETŲ KEIČIAMOS POLITIKOS

Kalbėjo valst. sekr. pavaduotojas Berle ir Amerikos darbininkų organizacijų atstovas Brown

XLI NR. 46

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS — TUESDAY BIRŽELIO — JUNE 26, 1956 M.

Redakcija — Glenmore 5-7281
Administracija — Glenmore 5-7068

10 CENTŲ

Lietuvoj yra vysk Matulionis, nėra vyskupo Paltaroko

Eltos Informacijos praneša: E. gautosiom žiniom, senelis vyskupas T. Matulionis gražintais ir Lietuva iš senelių prieglaudus netoli Maskvos, kurioje buvo lig šiol dėl senatvės laikomas. Laikiniai yra stoję A. Panemunėje, kur išsisi ir gydos. Ar jam bus leista valdyti savąjį Kasiadorių vyskupiją, neturima žinių.

Vyskupas Matulionis, dabar 83 metų amžiaus, paskiausiu metu buvo laikomas Zubovoj Polianoj. Ta vietovė yra Mordvos srity tarp Maskvos ir Penzos. Jis yra perėjęs Oršos ir Vladimiro kalėjimus.

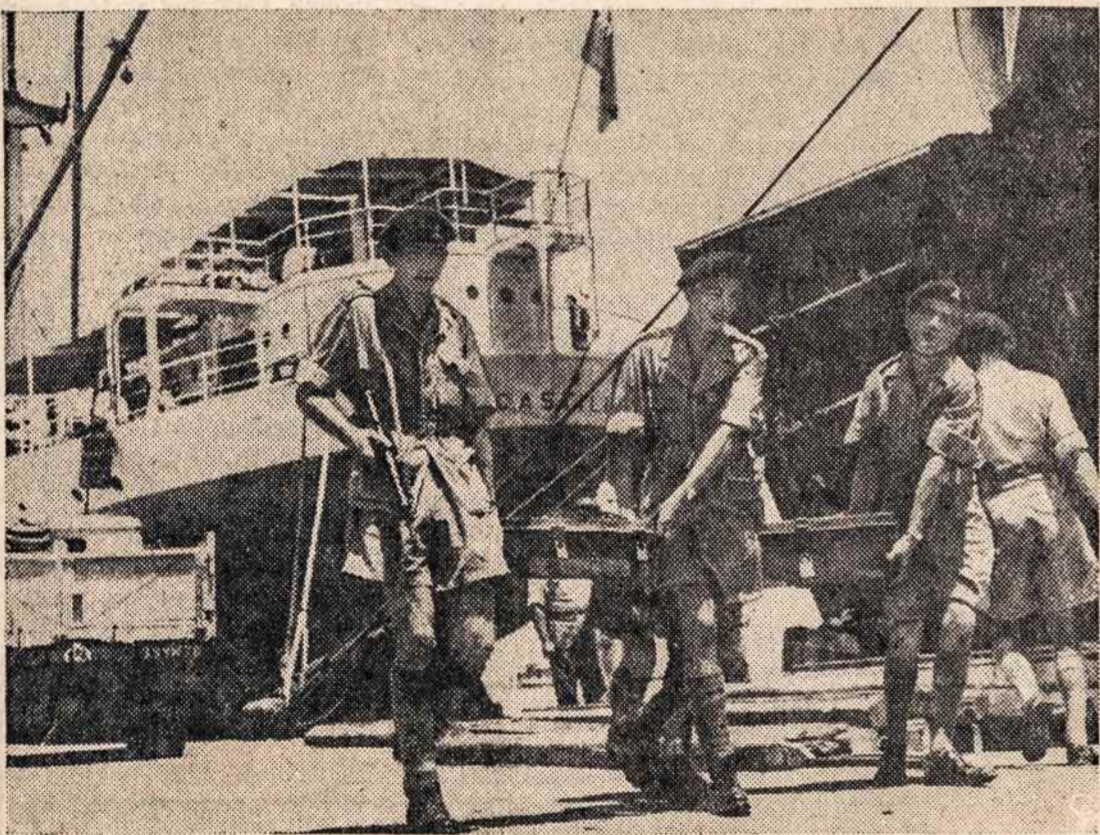
Vyskupas K. Paltarokas, kuris dėl savo amžiaus paskutiniu metu buvo silpnas, yra išvykęs kažkur į Rusijos pietus gydytis.

Ar jis pats savo noru pasirinko gydymosi vietą, ar jam buvo pasiūlyta ten išvažiuoti, tuo tarpu tikslų žinių neturima.

KO LIETUVOJE NEGALIMA GIEDOTI

Evangelikam-liuteriam sovietinių įstaigų įsakymu suvaržytas giesmės "Tvirčiausia apsaugos pilis", giedojimas. Minimoji giesmė baigiasi žodžiais: "Jei žmoną ir vaikus, jei garbę ir turtus, gyvybę mum išplėš, jie nieko nelaimės — mum lieka karalystė..."

• Žemės drebjimas Italijoje viduriniuose Apeninuose jaučiamas jau 28 dienas. Dešimtys tūkstančių žmonių miega namuose, bet palapinėse. Keliasdešimt namų sugriuvo.

PASKUTINIAI ANGLAI iš Suez kanalo zonos persikelia į Kipro salą.

Sočioje Amerikoje ir taip pasitaiko

New Yorke viešbutyje Dewey Square Hotel viename kambary garsiai verkė vaikai. Patikrinus, jame pasirodė penki maži išalkę vaikai — nuo 7 mėnesių iki 8 metų. Motinos nebuvo. Policija nugabeno juos į nuovadą ir pamaitino. Tuo tarpu pavestas reikalui iširti valdininkas kambaryje rado laišką, rašytą vaikų motinos: "Aš palieku savo vaikus, nes man jau gana. Aš negaliu jiems nieko duoti valgyti, ir man pakanka matant juos alkanus. Tegul žmonės, kurie šiuose namuose gyvena, duoda ką nors valgyti. Buvau globos

New Yorke buvo Vliko posėdžiai

ATMETĖ ST. LOZORAICIO PU NKTUS • PRIĖMĖ VILNIEČIŲ SĄJUNGA

Vliko sesija New Yorke Baltyj Laisvės namuose truko tris dienas — birželio 22, 23 ir 24. Atidarė pirmininkas J. Matulionis, žodžiu pasveikino Balvo vardu prel. J. Balkūnas, raštu — Alto vardu L. Simutis bendruomenės vardu J. Slepetys, gen. kons. J. Budrys ir kt.

TOLIAU ĖJO APYSKAITINIAI PRANEŠIMAI

Vliko prezidento vardu pranešimą raštu padarė J. Matulionis; apie Vykdomosios Tarybos darbus ilgai kalbėjo jos pirmininkė A. Devenienė. Pabrėžė darbo sunkumus, ypač dėl bolševikinę terorą ir gadinimą. Tautos Fondo pranešimą perskaitė St. Lušys, o kontrolės komisijos — R. Skipitis.

Popietiniame posėdyje buvo diskusijos dėl pranešimų. Didesnio dėmesio susilaukė kontrolės komisijos konstatavimai.

Salia eilės informacinių padėtį analizuojančių pranešimų (V. Sidzikaitis, K. Bielinis, M. Brako, J. Audėno, J. Vilkaičio) jau šeštadienio posėdyje ėjo

ORGANIZACINIAI PAKEITIMAI

Prieš tai dar minutės susitelkimu buvo pagerbti žuvusieji už laisvę — tą dieną sukako 15 metų nuo sukilimo prieš bolševikus. Toliau M. Brakui referuojant pakeistas Tautos Fondo statutas. Pati Tautos Fondo valdyba yra atsisistatydinusi. Pakeistas ir Vliko statutas. Pagal statutą naujai organizacijai priimti į Vliką reikia trijų ketvirtadalių

Vliko balsų. Didesnių diskusijų susilaukė statuto papildymas tokiu punktu: "Savo valia iš Vliko pasitraukusiai grupei grįžti į Vliką tereikia raštiško pareiškimo Vliko pirmininkui".

(Tokių pasitraukusių grupių skaitoma Lietuvių Frontas, Lietuvių Tautinis Sąjūdis, L. Laisvės Kovotojų Sąjunga). Prieš tai pasisakė valstiečiai liaudininkai, soc. demokratai ir ūkininkų Sąjunga. Rezoliuciją priėmus pridėjo savo atskiras nuomones.

Buvo priimta į Vliką Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, prieš tai už priėmimą pakalbėjus M. Brakui, P. Vainauskui, K. Bielinui, J. Kardešui, R. Skipičiui.

PRANEŠIMUOSE DĖL ATEITIES VEIKLOS

(J. Kaminskis, H. Blazas, K. Bielinis, J. Pažemėnas, P. Vainauskas, J. Matulionis) aiškėjo, kad

radio tarnyba nuo liepos 1 iš Vokietijos turinti būti perkelta į New Yorką.

Po pranešimų apie Vliko bei VT pirmininkų pasitarimus su min. St. Lozoraičiu dėl bendradarbiavimo Vlikas priėmė rezoliuciją, kad

• Prez. Eisenhoweriui gydytojais patarė pasilikti ligoninėje dar vieną savaitę. Jau išbuvo dvi.

• Sovietai juokiasi ne mum, bet iš mūsų", paaiškino gen. Clarkas, buvęs vakarų kariuomenės vadas Korėjoje, aiškinamas, ką reiškia sovietinis juokas.

Lozoraičio 8 punktai, negali būti laikomi susitarimui baze ir kad Vlikas toliau sieks susipratimo su diplomatais respektuojant abiejų pusių kompetencijas ir pagarbą.

Sesijos metu buvo pranešimuose paliestas visas kompleksas klausimų, susijusių su Lietuvos laisvinimo darbu.

Kada Amerika galės nusiginkluoti

Gen. N. F. Twining šį sekmdienį dalyvavo Sovietų aviacijos parade. Buvo parodyti septyni nauji lėktuvai. Twining pareiškė, kad jam paradas padarė įspūdį. Kalbėdamas priėmė, jis pareiškė, kad Amerika jau buvo nusiginklavusi po karo visiškai. Korėjos karas privertė ją apsiginkluoti. Dabar ji neusiginkluos, kol nebus apsiginklavimo tarptautinės kontrolės.

MASKVOS AVIACIJOS PARADE dalyvavo Amerikos aviacijos šefas gen. N. F. Twining (dešinėje), šalia jo Amerikos atstovas C. E. Bohlen, toliau sovietų marš. I. S. Konev ir marš. P. Žigarev, sovietų aviacijos šefas.

VOKIETIJĄ SPAUDŽIA, VOKIETIJA ATSPAUDŽIA

Didžiausiu priešū Sovietai laiko Adenauerį ir prieš jį intriguoja Vokietijos soc. dem.

Naujas įtempimas tarp Maskvos ir Bonnos... Dėl jo rašoma net apie galimą santykių nutraukimą.

Sovietų žinių agentūra Tass birželio 21 apkaltino Vokietijos kancl. Adenauerį, kad jis pikta iškraipęs Chruščiovo pareiškimą apie Vokietijos sąjungimą. Chruščiovas buvo pareiškęs Maskvoje Prancūzijos min. pirm. Mollet, kad jam "geriau turėti sovietiniame bloke 17 mil. vokiečių, negu neutralizuotoje sąjungoje Vokietijoje 70 milijonus". Adenaueris tai pavadino brutaliu ir arogantišku pareiškimu prieš Vokietijos

Buvo patriotai, o dabar banditai

Paskutinis anglas jau pasitraukė iš Suez kanalo zonos. Padėtis labai pasikeitė. "Patriotai", kurie anksčiau su Egipto vyriausybės palaiminimu užpildinėdavo anglius ir juos žudydavo, dabar laikomi paprastais banditais. Egipto vyriausybė juos gauda ir surinktus išgabena iš Suez kanalo srities. Jiems uždrausta daugiau rodytis kanalo zonoje.

Ramu, nes Egipto darbininkų skaičius zonoje sumažėja. Anksčiau anglų tarnyboje buvo apie 30,000 egiptiečių, dabar darbe beliko tik 10,000.

Kraustos iš zonos ir pirkliai, vienas po kito uždarydami savo būdas, kuriose pardavinėdavo visokius atminimus anglų kariams ir jų šeimoms.

Egipto iždai taip pat palengvėjo, nes jį nebeįteka daugiau po 7 milijonus svarų už muitus prekėms, kurias anglai gabendavo į kanalo zoną.

Kiekviena laisvė reikalauja ir aukos.

sąjungimą. Dabar Tassas tvirtina, kad Chruščiovas to nesaikė. Chruščiovas tik pareiškė Sovietų Sąjungos nusistatymą, kad dėl sąjungimo rytinė ir vakarinė Vokietija turinčios susitarti.

Prancūzijos užsienio reikalų ministeris atsistojo šiam apsisprendime Vokietijos pusėje, patvirtindamas, kad Adenaueris teisingai buvo perdavęs Chruščiovo mintis.

Vokietijos vyriausybė iš savo pusės kaltinimą atmetė ir apkaltino Maskvą.

Esą Tass patvirtinęs, kad Chruščiovas yra priešingas Vokietijos sąjungimui, nors jis buvo tai pažadėjęs Adenaueriui, o prieš metus ir keturių konferencijai Zenevoje.

Bonna taip pat atmetė iš naujo tarimąsi su rytine Vokietija, nes tai reikštų jos pripažinimą. Bonna išsikvietė Jugoslavijos atstovą ir pareiškė jam, kad Vokietija laikys nedraugišku jai žingsniu, jeigu Jugoslavija pripažins rytų Vokietiją, kaip to laukiama po Tito viešėjimo sovietuose.

Zorinas kursto Vokietijos socialdemokratų

Journal de Geneve pranešė, kad Sovietų atstovas Bonnoje buvo pasikvietęs Vokietijos socialdemokratų partijos vadus — Ollenhauerį, Mellies, Wehner (buvusį kom. partijos narį), Carlo Schmidt — su žmogiu ir vaishes ir jų metu davęs suprasti, kad

apie Vokietijos sąjungimą negali būti kalbos, kol Vokietijos orikvyje yra kancl. Adenaueris.

Tai jau opozicijos kurstyamas, kišimasis į svetimos valstybės reikalus. Ar ilgai Vokietijos vyriausybė toleruos tokį Maskvos šnipų ir diversijų kurstytoją, neaišku. Tačiau vyriausybė stengiasi turėti kuo mažesnius santykius su Sovietų

atstovybe Vokietijoje ir laikosi priešingos linijos, kuriai taip atstovauja Prancūzija ir Anglija — išplėsti su Sovietais kultūrinius bei prekybinius santykius. Adenaueris yra to pasipriešinimo Maskvai simbolis.

Vokietijos vyriausybė ėmėsi iniciatyvos ir rengia raštą dėl Vokietijos sąjungimo. Raštas busias svarstomas liepos mėn. Amerikos, Anglijos, Prancūzijos, Italijos, Turkijos, Vokietijos (Nato narių) konferencijoje.

SOVIETAU PAGROBĖ

Vokietijos atstovas Maskvoje protestavo Sovietų vyriausybei prieš Sovietų milicijos įsiveržimą į Vokietijos atstovybės teritoriją ir dviejų vokiečių pagrobimą. Ties vokiečiai buvo atnešę prašymus repatriuoti į Vokietiją.

WILSONAS MOKA KELTI TRIUKŠMĄ

Senate svarstant apsaugos reikalą biudžetą, demokratai pasiūlė padidinti sumas aviacijos reikalams. Apsaugos sekretorius Wilsonas, užuot pasakęs ačiū, demokratu siūlymą pavadino "komedija". Tada demokratai sukilo prieš sekretorių ir dėl įžeidimo reikalavo, kad jis atsistatydintų. Nepakilo nė vienas respublikonas jo teisinti. Greičiausia iš to nieko nebus. Baltieji Rūmai jau pripratę prie tokių Wilsono išsišokimų.

New Yorke ligoninėse tarnautojai gaudavo valgyti nemokamai. Nuo liepos pradžios sugalvota, kad jie turės mokėti to maisto vertės 25%. Prieš tai protestuodami, tarnautojai birželio 22 valgyti atsisakė. Proteste dalyvavo 13,000 tarnautojų iš 28 ligoninių.

proga tarptautinėse konferencijose pavergtųjų laisvinimo klausimą kelti.

Liet. deleg. pir-kas V. Sidzikauskas ta proga pažymėjo, kad naujoji Sov. Sąjungos politikos taktika okup. Lietuvoje nieko nauja nei vieną gyvenimo sritį nėra parodžiusi.

Birž. 21 popietinį PJT posėdį aplankė buv. JV ambasadorius ir Valstybės sekretorius pavaduotojas A. Berle, jnr. Dabartiniai Sov. Sąjungos diktatoriai, pasmerkdami Stalinio sistemą — kalbėjo jis — yra tuo pačiu pasmerke ir Stalino sudaryta padėti vidurio ir rytų Europoje, kad pavergtųjų išlaisvinimas reikalauja ugdyti naują tarpusavinių susipratimą, pagal kurį Lenkijos reikalas būtų ir Čekoslovakijos reikalas, Rumunijos reikalas būtų ir Vengrijos reikalas, Lietuvos reikalas būtų ir Lenkijos reikalas, ir kad pasaulio vykstanti revoliucija nesulaikomai keičia ir pakeis Europos veidą.

Birž. 22 priešpieštis posėdis svarstė

ATSISAUKIMĄ DEL DEPORTUOTŲJŲ IŠLAISVINIMO BEI GRAŽINIMO NAMO.

Atsisaukimas dėl denortuotųjų priimtas. Juo atsisaukiama į JT, kad jos iš vidurio bei rytų Europos pavergtųjų kraštų Sovietų deportuotųjų išlaisvinimo ir repatriacijos klausimą įtrauktų į savo darbotvarkę ir kad deportuotieji nedelsiant būtų išlaisvinti ir gražinti į savo pasirinktas gyvenamąsias vietas. Atsisaukimą referavo V. Vaitiekūnas.

Popietinį posėdį apsilankė AFL-CIO Tarptautinių reikalų direktorius G. T. Brown. Savo žodyje jis pabrėžė, kad JV darbo unijos visada buvo ir visada bus Sovietų pavergtųjų kraštų laisvės kovos rėmėjai. Šiame posėdyje buvo dar pasisakyta dėl Rytų-Vakarų prekybinių santykių, atsisaukiant į laisvąjį pasaulį susilaikyti nuo prekybos, kurios partneris tebepraktikuoja vergų darbą gamybai ir siekia sugriauti laisvojo pasaulio ūkį. Be to

PRĖMĖ REZOLIUCIJĄ DEL PRIVERČIAMŲJŲ DARBU, kuri reikalauja, kad būtų panaikinti visokių rūšių ir pavidalų priverčiamieji darbai, pakeisti darbo įstatymai, nutrauktas prievartinis siuntimas darbininkų į plėšinius ir Sibiro pramonės plėtimą. Rezoliucija darbo unijų klausimu pasisako už Tarptautinės Darbo Organizacijos 1955 m. birželio nutarimą dėl darbo unijų teisių ir reikalavimą Tarpt. Darbo Organizacijai imtis žygių darbininkų padėčiai sovietų pavergtose kraštuose iširti.

2-oji PJT sesija baigta maltuose kraštuose iširti, da, kurią sukalbėjo prel. J. Balkūnas.

Nauja PJT sesija prasidės ateinančių rudenį. Tarpesiniu laiku visus PJT klausimus sprendžia PJT bendrųjų reikalų komitetas.

• Šepilovas iš Egipto nuykko į Siriją, kuri iš visų arabų kraštų yra didžiausioje Maskvos įtakoje.

• Kipro saloje 5000 anglų per 16 dienų ieškojo sukiliėlių vado. Jo nesugavo, nors į anglų rankas pakliuvo daug ginklų.

• Prieš vieną partizaną reikia 10 kareivių — pareiškė gen. Gruentheris, Nato vyriausias kariuomenės vadas, kalbėdamas apie Alžiro kovas.

• Valst. departamentas paskelbė buvusio sovietinio pareigūno parodymus, kad Sovietai pradės karą su Vakarais ir jį laimės, nes bus geriau pasiruošę ir pasirinks sau patogų laiką.

Prisiečiau atiduoti gyvenimą kovai

Patriotai ar nusikaltėliai

Visą savaitę, nuo birželio 11, Sveicarijos sostinėje didžiausia sensacija buvo keturių vyrų teismas. Seną Berno rotušės salę, kurioje buvo nusprendęs teismas posėdžiauti, apsupo policija net su šunim; viduje taip pat pilna viešų ir slap-tų policininkų. Jiem reikia saugoti ramybę tos margos minios, kuri susirinko į teismą ir apie teismą. Tik vienu korespondentų susirinko 120, o kiek pabėgėlių iš anapus sienos, svečių iš Prancūzijos ir Amerikos!

Teismas sprendžia bylą keturių rumunų, kurie pernai vasario 15 vakarą Berne paėmė į savo rankas kom. Rumunijos atstovybę ir ją išlaikė 42 valandas.

iki galutinai kapituliuodavo prieš Sveicarijos policiją, jai pasidavė ir perdavė tai, ką išsinešė iš atstovybės — 464 dokumentus, kuriuos šveicarai po dienos gražino Rumunijos atstovybei.

Lig šiol jie išsėdėjo kalėjime, iki buvo paruošta jų byla. Šioje byloje, tose keliose dienose, susitelkia visas jų gyvenimas, jų siekimas, jų tragika. Ir ne tik jų. Kai jie nepakėlė komunistinio smurto, kai jie neteko savo artimųjų, kai jie išėjo į kalnus ir prisiekė kovą iki gyvos galvos prieš komunizimą.

Juose pajuntame brolius tų pačių laisvės kovotojų, kurie tą pačią priesaiką yra davę Lietuvos miškuose; kurie tokiu pat drašiu prasiveržimu buvo pralaužę geležinę uždangą ir pasiekę laisvą vakarų pasaulį su dokumentais. Demaskuojančias sovietinį persekiojimą.

Šia prasme mums ir įdomūs jie, kaip laisvės kovotojai. Iši-

žiūrint plačiau į juos, pagerbiami ir savieji kovotojai, nes ir jų dvasia panaši. Keturių rumunų gynėjas paprašė teismą žiūrėti į juos kaip į patriotus, ne kaip į nusikaltėlius.

Pirmadienio popietį sukilo visi teismo salėje — pagerbė teisėjų atvykimą. Nei filmų kameros, nei foto aparatai neveikė. Buvo uždrausta. Kai vienas reporteris neiškentė, policininkas jam atėmė aparatą iki teismo pabaigos.

Penki teisėjai pamatė prieš save kaltinamuosius: Oliviu Beldeanu, Joan Chirila, Stan Codrescu ir Dumutru Ochiu. Visi kaltinamieji apsitaisę gražiais vasariniais kostiumais, apsikirpę, išsiskutę, jauni ir veidai gyvi. Lyg jie būtų nekaliniai. Vyriausias iš jų yra Beldeanu, 32 metų. Jis yra jų vadas. Jis labiausiai kaltinamas ir ilgiausiai klausinėjamas. Dvi dienas eina jo išpažintis...

Beldeanu gimęs vasario 16 1924. Jo tėvas buvo Maniu partijoje kasininkas, o motina valdininkė ir dar iš tėvų buvo paveldėję 5 ha žemės. Kai sūnus, dabar teisiamasis, baigė gimnaziją, buvo jau 1944. Isirašė į meno akademią, žadėjo būti skulptorius, bet reikėjo eiti į kariuomenę. Tik po karo galėjo tęsti studijas. 1946 ir jis įėjo į politiką — buvo išrinktas tos pačios Maniu agrarų partijos jaunimo organiacijos vieno skyriaus pirmininku. Aktyviai dalyvavo rinkimuose. Buvo jam pavesta partijos rinkiminių lapelius nugabenti į rinkimų būstinę. Pakeliui jį užpuolė 30 komunistų ir trijose vietose įlaužė kaulus. Tai pirmas susitikimas su komunistais. To negana, jis buvo suimtas, bet kaip sužeistas paguldintas į kalėjimo ligoninę. Iš ten jam pasisekė pabėgti.

Taip nuo 22 metų amžiaus

studentas Beldeanu nuėjo į beteisio piliščio padėtį ir po grindį. Tada suėmė jo tėvus.

Nieko ir niekad apie juos neteko jam daugiau nugirsti. Ir iš kitų giminių buvo daug suimta, laukiant, kad jis pasiduotų.

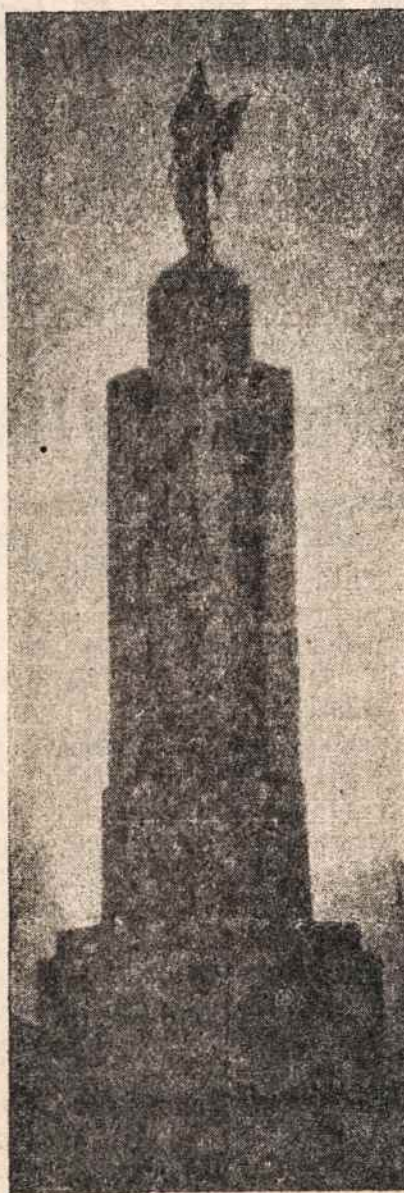
Tada kilo Beldeanu pirmoji mintis —

prieš smurtą imtis smurto ir iš politinių pabėgėlių suorganizuoti partizanų grupę.

Jie iš kalnų vykdė sabotažo aktus ir kenkė režimui.

Beldeanu veidas kaito ir akys blizgėjo, kai jis prisiminė teisme anuos įvykius. Jis kartojo žodžius:

Komunistai nužudė mano tėvus, mano gimines ir uraugus ištrėmė; jie yra mano tėvynės priešų įrankiai. Pabėgęs iš ligoninės prisiečiau atiduoti visą savo gyvenimą kovai prieš komunizimą. Lig šiol tą priesaiką ištesėjau; kalėjimo vienumoje kasdien ta priesaiką atnaujindavau — ir tai stipriai man norą gyventi toliau'. (Bus daugiau)

LAISVĖS paminklas Vytauto Didžiojo Muziejaus sodelyje nepriklausomybės laikais. Muziejaus bokšte buvo iškelta pirmoji Lietuvos vėliava, sukilėliam išgimus bolševikus iš Kauno 1911 m. birželio 23.

CIVILIZUOTAS PASAULIS TURI TYLŲ SAJUNGININKĄ

Birželio 6 tautininkų surengto saskrydžio bankete min. St. Lozoraitis paskaitė kalbą, kurioje

pirmiausia pabrėžė lietuvių tautos valią:

„Tuose dailės ir muzikos kūriniuose, kurie patiekiami šiame lietuvių meno ir muzikos festivalyje, girdėti lietuvių tautos balsas, jos širdies virpėjimas, atsispindi jos siela, ta lietuvių siela, kuri nežiūrint sunkių persekiojimų Sovietų okupuotoje Lietuvoje, tebėra laisva ir visados trokšta

Iš St. Lozoraičio kalbos saskrydžio bankete Washingtone

tiktai vieno: išlaisvinti iš sovietinės komunistinės prispaudos gražinti Lietuvą į priklausančią jai vietą laisvų demokratinių — krikščioniškų valstybių tarpe ir vėl pradėti bendradarbiavimą su vakarų pasauliu, prie kurio lietuvių tauta priklauso pagal savo istoriją, kultūrą ir tikybą.

Sitokia yra galutinė, nepakeičiama lietuvių tautos valia. Mūsų tauta nėra pripažinusi ir nepripažins niekad Lietuvos vadinamos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą“.

Nušvietęs, kaip Sovietai okupavo Lietuvą ir deportavo jos gyventojų šimtus tūkstančių, priminė, kad tas „Lietuvos patyrimas santykiuose su Sovietais yra ryškus pavyzdys, kaip Sovietų Sąjunga supranta tarptautinę koegzistenciją“.

Tuoju po Sovietų režimo įkūrimo Rusijoje, Lenino laikais, Sovietų vyriausybė padarė eilę agresijų prieš savo vakarietiškus kaimynus, taip pat ir prieš Lietuvą. Tačiau griežtas užpultųjų pasipriešinimas uždarė kelią Sovietų ekspansijai į Vakarus ir privertė Sovietų vyriausybę pakeisti taktiką ir vietoj atviro užkariavimo politikos pradėti savo kaimynų atžvilgiu koegzistencijos politiką. Ši nauja Sovietų taktika pasireiškė gausingu taikos, neagresijos ir kitokių saugumo garantijų sutartyse, kurias So-

viety Sąjunga sudarė su savo Vakarų kaimynais. Aš vargiai perdėsiu sakdamas, kad

jokioj kitoj pasaulio daly nebuvo sudaryta tokios plačios garantijų prieš kiekvieną galiama agresiją sistemos kaip tarp Sovietų Sąjungos ir jos kaimynų.

Kiekvienam geros valios žmogui ši sistema turėjo atrodyti kaip neperžengiama siena, garantuojanti taikingą koegzistenciją tarp Sovietų Sąjungos ir jos kaimynų. Tokios garantijos egzistavo ir tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Ir vis dėlto Sovietų Sąjunga pasinaudojo pirmąją progą — 1939 ir 1940 metais — padaryti galimą taikingai koegzistencijai ir sulaužyti iškilmingoms sutartims, kurias ji buvo sudariusi laisva valia su Lietuva ir kitais savo Vakarų kaimynais.

Štai kodėl lietuviai, turėdami tokio skaudaus patyrimo su Sovietais, dabar atidžiai ir susirūpinę seka naują taktiką, kurią Sovietai pradėjo vartoti Stalinui mirus“.

Priminę, kad naujoji Sovietų taktika yra rezultatas nepasitenkinimo pačiame krašte, o taip pat Amerikos vadovaujamo Vakarų pasipriešinimo sovietinei ekspansijai, dėstė toliau, kad

„Ši taktika siakia demoralizuoti tarptautinius santykius ir tęsti ekspansiją subversijos keliu“

ten, kur negalima pavartoti karinių priemonių. Man atrodo, kad nors žmonės, kurie dabar sėdi Kremliuje yra ant-

(Nukelta į 5 psl.)

Ar Sovietuose yra antisemitizmas?

Kai Bulganas su Chruščiovu lankėsi Londone, Amerikos žydų organizacija „Jewish Labor Committee“ paprašė anglų darbiečių lyderį Gaitskellį užtarti žydus. Chruščiovas su- pyko dėl tokio Gaitkellio klausimo ir atkirto, kad Sovietuose nėra jokio antisemitizmo ir gandai apie jį neteisingi. Po tokio atsakymo Amerikos žydų minėtoji organizacija paskelbė dokumentus apie žydų padėtį Sovietuose. Pagal tuos dokumentus vaizdas yra toks:

1936 buvo suimti žydai rašytojai — Isi Barik, Lew, Sisskind, Dunez, Bronstein.

1937 buvo uždarytos žydų mokyklos ir toliau suimtinami rašytojai poetai, literatūros kritikai istorikai — Moses Litvakov, Estera Frumkin, Moses Kulbak, Max Erich ir kt.

1938 buvo likviduoti žinomi „intelektualai“, kurie buvo priekyje žydų bendruomenės Birobidžane (Sibire). Uždarytas žydų laikraštis Maskvoje „Ems“ (Tiesa).

1939 Stalino įsakymu buvo suimti žydų socialistų (Bundo) vadai — Heinrich Ehrlich, Viktor Aler ir sušaudyti. Taip pat ir kitų eilė ištiko tokis likimas.

Po antrojo pasaulinio karo persekiojimas buvo tęsiamas. 1948 nauji žydų rašytojų suimtinėjimai; nuo tada ir žydų

Kai didelis raštas išėina per kraštą

Po gausių apžvalgų, ką kas galvoja kultūriniais klausimais, tenka stabtelėti ir prie politinių samprotavimų...

Naujienose birželio 13 J. Meškauskas str. „Kaip turėtų tvarkytis Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas“ tarp kitko taip samprotauja:

„Visi tvirtinimai, jog 1926 m. seimo rinkimų daviniai yra pasenę, kad šiandieninę tautą išimtinai teatstovauja 'šefai', frontai, sąjūdžiai, santarvės, tėra tik fašistų saujelės olimpiškas sapnas... Į Vyr. Liet. Isl. Komitetą turėtų įeiti tik 1926 m. seime buvusių politinių grupių atstovai. Jei nebūtų išžudyti žydai, tai ir jų atstovas. Taipgi lenku, jeigu jie savo darbais parody-

tų nuosirdų norą dalyvauti Lietuvos laisvinimo akcijoje. Autonominio Klaipėdos krašto atstovas, tais pačiais pagrindais kaip ir Lietuvos lenkai, galėtų dalyvauti Vyr. Liet. Isl. Komitete... Tik patriotiškosios Klaipėdos krašto visuomenės politinės grupės šiandien reiškiasi Vyr. Liet. Isl. Komitete, Grynai formaliu požiriu jos Vyr. Liet. Isl. Komitete dalyvauti neprivalėtų... Autonominiam kraštui neprilyginamas Vilniaus kraštas, Vilnius nuo amžių buvo tos pačios valstybės ribose... Jis 1939 m. grįžo prie motinos Lietuvos be jokios autonomijos teisių“.

Gera, kad tuos samprotavimus pasirašė „buv. adv“; šiuo atveju tai reiškia „buves protingas žmogus“.

KUNIGAS PETRAS IR AMERIKA

Prancūzai amerikiečiais labai nepatenkinti. Iš pradžių buvo nepatenkinti masės žmonės. Dabar nepasitenkinimą sėja ir ministrai. Amerikiečiai klausia kodėl. Atsakymą į tai davė pagarsėjęs kunigas Petras, benamių globotojas Paryžiuje. Jis „tarptautinėje lygoje kovai su antisemitizmu“ kalbėjo:

„Aš nekalbu prieš Ameriką, nes amerikiečių tauta, mano manymu, šiandien yra viena iš garbingiausių tautų. Iš nieko aš negirdėjau su tokiu nuosirdumu klausiant kaip tik iš jų: „Kas jums gali pasakyti, ką mes turime padaryti, kad būtų gera. Juo daugiau mes duodame, juo labiau mūsų nenkenčia. Kaip gi mes turime elgtis“ Gal būt, aš perduodu, jeigu sakysiu, kad tokis klausimas reiškė maždaug štai ką: „Kokia yra kaina, kad mus pamiltų“ Aš atsakydavau: „Norint, kad pamiltų, gal geriausia būtų, kad visai pinigų neduotumėt, kol neišmoksitė sa-

kalba knygų neleidžia spausdinti. 1949 žydų teatras uždarytas. 1952 žydų 13 rašytojų sušaudyti įvairiuose kalėjimuose. Tais pat metais suimtinėti žydai gydytojai, kuriuos nuo mirties išgelbėjo tik Stalino mirtis... Kad žydai persekiojami, to neslėpė ne Chruščiovas, kalbėdamas prancūzų delegacijai, kuri taip pat teiravosi apie žydų likimą. Jis pripažino, kad žydai atliko didelę rolę rusų revoliucijoje ir turėjo labai svarbias vietas partijoje ir valdžioje. Tada jie buvo pageidaujami, nes rusai turėjo mažą savo jėgą. Šiandien — sakė Chruščiovas — padėtis kita. Bolševikai prisiaugino savo žmonių, ir žydai nebereikalingi. Be to, jie savo tautinių organizacijų nebrangina ir patys norį kuo greičiau surusėti.

vaike duoti“. Aš pats Amerikoje būdamas atsisakau priimti iš Amerikos bent vieną peni. Žurnalistai vos neapalpo, tai išgirdę. Bet aš jiems sakiau: „Aš neimu jūsų pinigų ir sykiu noriu jums pasakyti, kad tie pinigai yra visai ne jūsų. Nes jūs tuos pinigus laimėjot tuo metu, kai mes kiti skaldėmės pakaušius, norėdami apginti laisvę“. Bet aš tai sakiau jiems draugiškai, kaip kalba broliui. Mano žodžiuose nebuvo jokio kartumo. Aš dar pridėjau: „Jūsų pinigai ne jums priklauso. Bet jūs taip pat neprivalote juos išdalyti, ligi jūs išmoksitė duoti ir save pačius. Tik tada jūsų pinigai darys gera“.

Šioje kalboje prabyla kelios tiesos. Pirmiausia faktas, kad Amerika, kuri daugiausia gero žmonijai daro, nelaimi sau draugų. Antra, jei nenori draugo nustoti neduok pinigų. Jei nori turėti draugą, tai duok jam ne tik pinigą, bet ir save rūpų partijos jaunimo organizacijai. Tą pat mintį ypačiai pabrėžė ir vicepreidentas Nixonas, kalbėdamas studentam birželio 7. Ketvirta, kaip neteisingai vertina save ir amerikiečius, rodo net ir to nuostabiai kilnaus kunigo Petro kalba — jis mano, kad mes (kiti europiečiai) kovojom dėl laisvės, tai amerikiečiai pinigus krovėsi. Nieko panašaus — už keno laisvę kovoją prancūzai? Ar jie stoji į karą su Hitleriu kovoti už savo sąjungininkės Čekoslovakijos laisvę? Ar remia pavergtųjų tautų išlaisvinimo pastangas? Deja, kovoja tik už savo kolonijas. O amerikiečiai 95% kovojo dėl Korėjos. Ir dabar laisvinimo bent teorinė propaganda remiasi vienais amerikiečiais... Bet Kunigo Petro pastaba teisinga: vienų pinigų neužtenka...

NEVAZIŪOK taip greitai ir neatsargiai, kaip Mrs Edna Clothery prie Cilkinsburgo, Pensilvanijoje, kad pro mašiną išlystų geležinis kello bastys. Gerai, kad dar jos pačios neperseimė. O kaip būtų su tavim?

TĖVAI MARIJONAI IR MARIANAPOLIO RĖMĖJAI

SKELBIA

LIETUVIŲ DIENĄ

TREČIADIENĮ, LIEPOS - JULY 4, 1956

MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE, THOMPSON, MASS.

- Iškilmingos šv. Mišios — 11 valandą
- Šv. Kazimiero parapijos choras — Worcester, Mass.
- Worcesterio Lietuvių Drum and Bugle Corps
- Bob Zinkus orkestras — Šokiai — 4-8 P. M.

VISI NAUJOS ANGLIJOS LIETUVIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI SIAME PARENGIME

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Iš kur mūsų nesutarimai?

Žmonės, it kokie augmens, geriausiai klesti toje dirvoje ir tame klimate, kuriame jie išauga. Žmonėm tai yra sava gimtoji žemė, sava tauta ir sava nepriklausoma valstybė. Kai viso to netenkama, labai dažnai prarandama dvasinė pusiausvyra: žmonės blaškosi, nerimsta, gana dažnai maištauja, kol apsipranta su kitu kraštu ir prisitaiko prie naujų gyvenimo sąlygų. Senesnio amžiaus žmonėm tai beveik neįmanoma — vis prasiveržia iš širdies kankinąs nerimas ir gimtojo krašto pasiilgimas.

Emigrantų istorija pavyzdžių tam duoda labai gausiai, ypač tai emigrantų, kurie svetur pameta ir savo tautybę. Jos praradimas atima pasakutinę atramą iš po kojų, kurios jaunystėje rėmėsi į savo žemę, savo tautą ir savo valstybę. Žmogui nebelieka nieko kito, kaip sunykti masėje kitų žmonių, nes kiekvienas kraštas ir kiekviena valstybė dar siekia suliginti tautinius žmonių skirtumus.

Svetur atsiradusių žmonių padėtis būna dar prastesnė ir tragiškesnė, kai jie nesavo valia palieka gimtąjį kraštą ir kai tas kraštas prieš pavergiamas, nepriklausomoji valstybė užslopinama, sava tauta persekiojama ir naikinama. Tada visiems tos tautos žmonėm, ir savam krašte ir svetur, stoja prieš akis didelė grėsmė tautos gyvybei. Jutimas to pavojaus ir stoka normalių ryšių su gimtoju kraštu pasidaro nepaprastai skaudus. Tai žmones dar labiau neramina, blaško ir kartais veda į nusiminimą, kuris sužlugdo juos daug anksčiau, negu tai padarytų ilgesnį laiką trunkanti asimiliacija. Iš tos dvasios gema emigrantų ir bėglių nesutarimai—

dar vienas veiksnys, kuris padaro juos mažiau veiksmingus kovoje už palikto krašto išlaisvinimą.

Paskutiniojo karo lietuviai yra įstūmę į tą tragiškąją padėtį. Namie jie turi dar savo žemę po kojom, bet turi ir peilį po kakliu be jokios laisvės. Svetur atsiderusieji turi laisvę, bet yra netekę gimtosios žemės ir nepriklausomos valstybės atramų. Tokioje grėsmioje padėtyje ir žūbtinėje kovoje kaip smulkūs atrodo visi tie skirtumai ir kivirčiai, kurie skaldo bendrąjį kovos frontą.

Ešama padėtis reikalauja visų lietuvių vienybės, ir tokios vienybės, kurioje pradingtų atskirų asmenų apsiųkimas ar atskirų grupių savi siekimai, kuo jie bebūtų dangstomi: demokratija, teštinumu, rezistencija, santarve, sambūriais, ar talkomis. Viena tėra reikalinga mums talka — tai kova už tautos egzistenciją ir nepriklausomos valstybės atstatymą. Visi tai gerai žino, visi supranta. Visi tai deklaruoja. Ir vis dėlto į tas deklaracijas, kurios nekartą nuskamba tik deklamacijomis, įpinama sava gaida, kitam nemaloni, o kai kam ir užgauli. Lyg būtų tokios tautos vaikai, kurie nė tokioje tragiškoje padėtyje negalime ištikti, nevožę vienas kitam kuoliniu žodžiu, ar kuriais punktais, kad apgintume savo asmenišką pažiūrą arba savo grupės nusistatymą.

Viso to negalima kitaip paaiškinti, kaip stoka dvasinės pusiausvyros. Kai iš po kojų išlysta gimtos žemės, savo tautos ir nepriklausomos valstybės atramos, žmonės pasimeta ir savo tarpe priešais pasidaro. O tikrasis priešas džiaugiasi ir dar pakursto.

Laikinoji vyriausybė nacių okupacijoje

Prieš 15 m. išlaisvintam Kaune

Lietuvos laisvė ne visiems vienodai priimtina. Demokratas džiaugiasi savo ir kitų laisve. Totalistas kitiems jos pavydi. Taip buvo ir su 1941 m. birželio 23 dienos Lietuvos Laikinoja Vyriausybe. Kai visa Lietuva ją priėmė su entuziazmu, Berlynas sutiko su nuostabimu ir rūgščia mina. Gestapo ir anksto min. K. Skirpa buvo pareiškęs, kad sukilėliai nedrįstų skelbti vyriausybės. Vyriausybės buvimas reiskia ir nepriklausomybę. O nacių partijos planuose nebuvo vietos nepriklausomai Lietuvai, taigi nei jos vyriausybei. Naciai norėjo ateiti ne į nepriklausomą, neutralų, net draugišką kraštą, bet į priešų teritoriją. Tada jų rankos laisvės.

Kai Lietuvos sukilėlių žygiai nesutapo su nacių planais, min. K. Skirpa nebuvo išleistas į Kauną užimti vyriausybėje jam numatyto posto, o birželio 25 d. jam buvo skirtas ir namų areštas. Lietuvoje tuo metu sukilėliai buvo pagrindinį darbą atlikę: 48 valandas prieš pasirodant pirmam vokiečių kareiviui buvo pordavę laisvus Vilnių ir Kauną į vyriausybės rankas. Kai atvyko vokiečių karo lauko komendantas ir gestapo pareigūnai,

visa administracija buvo tautinės vyriausybės žinioje.

Naujas okupantas buvo pastatytas prieš įvykdytą faktą. Galima buvo tik tą faktą priimti ar prieš jį kovoti.

Ir kariuomenės ir partijos nusistatymas vyriausybės atžvilgiu buvo oficialiai vienodas — jos tydomis nepripažino. Tik kariuomenė į jos buvimą žiūrėjo palankiai kaip į veiksnį, kuris krašte palaiko tvarką ir ramumą.

Gestapas žiūrėjo į vyriausybę kaip į staiga iškilusią kliūtį nacių planams ir pradėjo kovą.

Pirmiausia jis užsimojo atitverti vyriausybę nuo ryšio su gyventojais: ilgą laiką neleido atnaujinti pašto, atėmė iš vyriausybės visas susisiekimo priemones; neleido vyriausybės darbų ir potvarkių skelbti per radiją ir laikraštį. Vyriausybė gelbėjosi tuo, kad susisiekė su kraštu per LAF tebeveikiantį ryšinininkų tinklą, kurie plaukė į Kauną dviračiais, pėsti, raiti ir kitomis primityviomis priemonėmis, naujo okupanto nelikviduotomis;

skelbė savo potvarkių per provincijos spaudą, kuriai vietinė cenzūra ilgiau nesuapirato uždėti varžtų.

Toliau naciai stengėsi atitverti vyriausybę nuo ryšio su užsieniu. Ne tik neleido susisiekti su Berlyne esančiu min. K. Skirpa ir kt. lietuviais, bet kai atvyko į Kauną užsienio žurnalistų ekskursija ir vyriausybė pakvietė juos vakarieniems, tai teatvyko vienas... pranešti, kad jų globėjai jiems neleidžia atvykti. Kai vyriausybė išleido

pašto ženklus su įrašu "Lietuva 1941. VI. 23",

jie buvo sukofiskuoti. Sis kludumas susisiekti su pasauliu buvo apeinamas tuo būdu, kad ryšinininkai tarp Lietuvos ir Vokietijos ėjo per "žaliają sieną".

Galėjo gestapas likviduoti vyriausybę jam įprastiniu metodu. Bet Lietuvoje tai būtų nepopuliariu. Tuo metu vokiečiai dar norėjo vaidinti išvadotojų rolę. Todėl toliau gestapas mėgino veikti pačių lietuvių rankomis.

Liepos 9 d. iš keliolikos politinių avantiūristų išgavo raštą, kuriuo jie reiskia nepasitikimą vyriausybe ir prašo vokiečių karinę valdžią perimti Lietuvos reikalus į savo rankas.

Tuo raštu Berlynas naudojosi kaip dokumentu, kad ne visi Lietuvoje vyriausybę remia.

Liepos pirmomis dienomis iš Berlyno atskridęs gestapo pareigūnas Dr. Grefė jau tiesiog pareikalavo: vyriausybė turi arba išsiskirstyti arba virsti Taryba, bet tik ne vyriausybė. Vyriausybė priėjo išvadą, kad jai toks reikalavimas nepriimtinas, nes sukilimas vyriausybei skyręs nepriklausomybę ginti, o vyriausybės pakeitimas Taryba jau reikštų atsisakymą nuo nepriklausomybės. Vyriausybė sukviėtė dar keliasdešimt visuomenės veikėjų. Jie vienu balsu pritarė vyriausybės nusistatymui. Gavęs neigiamą atsakymą, Grefe grasino represijomis. Bet jų neįvykdęs išvyko atgal. Liepos 11 d. atvyko iš Berlyno

kitas pareigūnas jau iš seniau pažįstamas Dr. Peter Kleist. Jis pareiškė švelniau ir mandagiai, bet iš esmės tą patį: vyriausybės nariai turi pakeisti vizitines korteles — nevertoti ministerių ir ministerių titulų.

Tai buvo aiškus ženklas, kad vyriausybės dienos neilgos. Reikėjo skubėti pastatyti okupantą prieš naujus faktus: **buvo panaikinta sovietinė nacionalizacija,**

ir nuosavybė gražinta jų savininkams (paskui "civilfervaltungas" turėjo oficialiai gražinti sovietinius įstatymus); buvo sukomplektuotas administracijos, įmonių bei švietimo aparatas, kuris paskui pateisino ir jį dėtas viltis kovoje su okupacija. Skubėjo ir gestapas, nes jau Berlynas išdirbo planą

Pabaltijo valstybes ir Gudiją sujungti į Ostlandą ir atiduoti jį valdyti komisarams.

Tam planui gestapas skubėjo nuvalyti kelią, kuriame tebebuvo Lietuvos vyriausybė. Jis suorganizuodino Lietuvos Nacionalistų (prieš tai Nacionaliosocialistų!) Partiją; pravedė akciją suskaldyti LAF, ku-

LIETUVOS LAIKINOSIOS VYRIAUSYBĖS NARIAI

- Kazys Skirpa — min. pirm. nominuotas.
- Juozas Ambrazevičius — švietimo min., ėjęs min. pirm. pareigas.
- Vytautas Landsbergis Žemkalnis — komunalinio ūkio min.
- Mečys Mackevičius — teisingumo min.
- Jonas Matulionis — finansų min.
- Antanas Novickis — susisiekimo min.
- Juozas Pajaujis — darbo min.
- Stasys Raštikis — krašto apsaugos min.
- Rapolas Skipitis — užsienių reik. min. (nominuotas).
- Jonas Šlepetyš — vidaus reikalų min.
- Pranas Vainauskas — prekybos ir kontrolės min.
- Ksaveras Vencius — sveikatos min.
- Balys Vitkus — žemės ūkio min.
- Levas Prapuolenis — LAF įgaliotinis prieš vyriausybės.

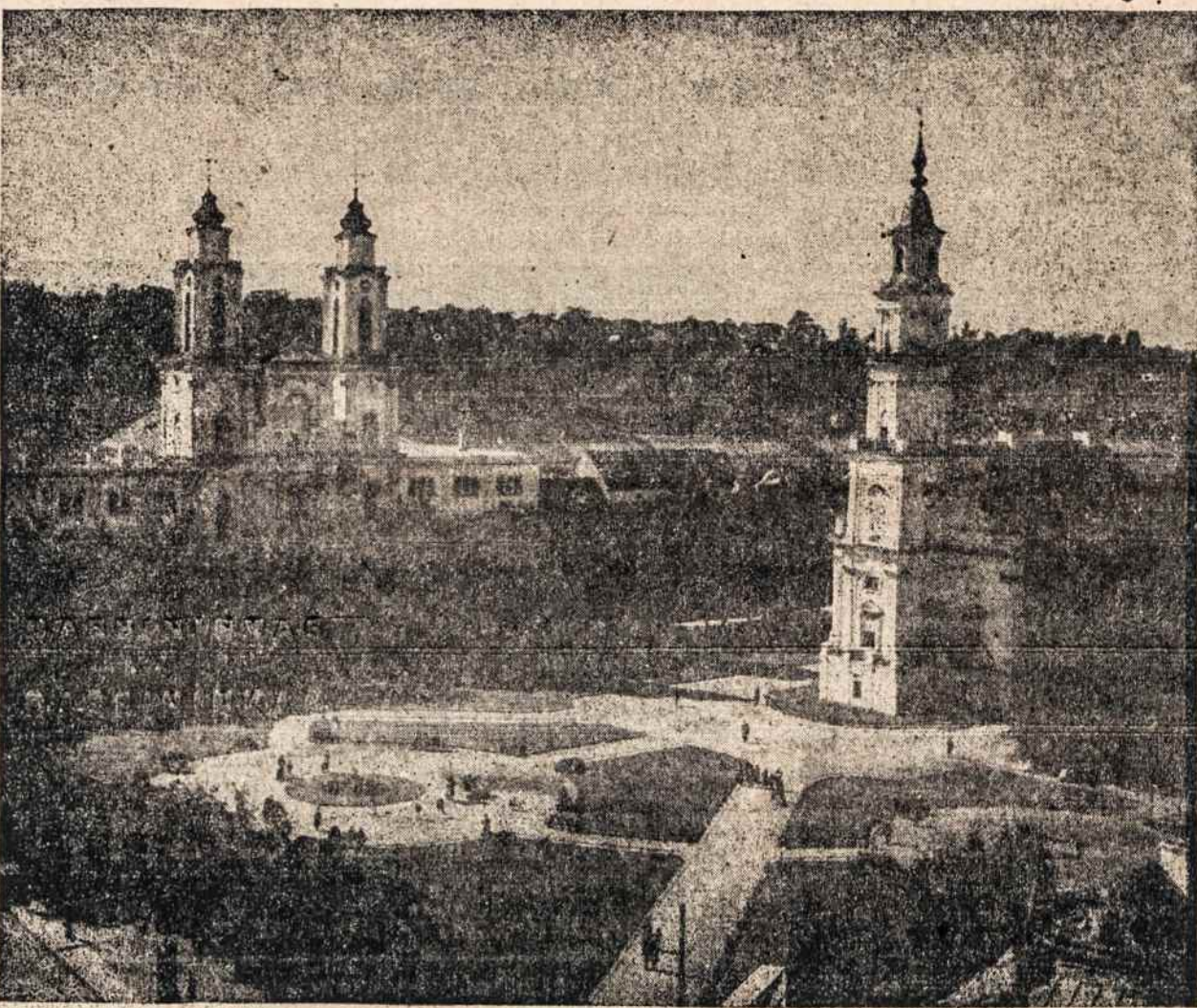
riuo rėmėsi vyriausybė ir liepos 24 dienos naktį inscenizavo lietuvių perversmą prieš vyriausybę, kad dar sykių sukompromituotų lietuvių vienybę. Iš tikrųjų tai buvo didelis smūgis ir kompromitacija.

Liepos 25 d. buvo paskirtas Lietuvai generalinis komisaras Rentelnas ir visas apygardinių komisarų tinklas. Kauno miesto komisaras Krahmeris su visa svita prisistatė ir pareikalavo per valandą laiko atiduoti jam vyriausybės patalpas, neleidamas pasiimti net raštinės reikmenų. Vyriausybė pasiprašė audiencijos pas Rentelą padėčiai išsiaiškinti. Į pirminkaujančio kalbą, kurioj jis paprašė komisarą paaiškinti, kaip Vokietijos vyriausybė supranta savo santykius su Lietuvos vyriausybe, komisaras atsakė, kad visą krašto tvarkymą nuo šiol jis ėrimas; kad jis pasakys

pirmuoju savo generaliniu tarėju gen. Kubiliūną, o dabar skiriamą eilę vyriausybės žmonių ir suminėjo pavardes...

Viskas buvo aišku. Rugpjūčio 5 d. posėdyje vyriausybė apsvartė savo šešių savaičių veikimą, akivaizdoje didėjančio okupacinio organų trukdy-

(Nukelta į 4 psl.)

ROTUSĖS aikštėje, Kaune, Lietuvos sukilėliai susitiko su vokiečių karo komendantu. Kaunas sukilėlių jau buvo išlaisvintas nuo bolševikų, kai vokiečiai prėjo prie miesto.

Neregimasis žmogus
G. K. CHESTERTON

4. — Sildykis savo kaštonais, — nuosirdžiai paragino jis. — Suvalgyk visą atsargą: aš tamstai atlyginsiu. Duosiu tamstai soverena, jei palauksi čia, kol grįšiu, ir paskui man pasakysi, jei koks vyras, moteriškė ar vaikas ėjo į namus, kur stovi durininkas.

Paskui, metęs žvilgsnį į apgaulų bokštą, sparčiai nutraukė.

— Bent žiedu aplenkiau tą kambarį, — tarė ji. — Juk visi jie keturi negali būti Welkino bendrininkai.

Lucknow Mansions, taip sakant, stovėjo žemesnėje plotmėje to namagūbrio, kurio Himylaya Mansions buvo, tarsi, viršukalnės. Pusiaur oficialus Flambeau butas buvo apatiname aukšte ir visais atžvilgiais žymiai skyrėsi nuo amerikietiška mašininės ir šaltos viešbutiškos tylosios tarnybos buto prabangos. Flambeau, kuris buvo Angus

bičiulis, priėmė jį rokokiniai artistiniame kambarielyje už biuro. Kambarielyje buvo prikabinata kardu, arkebūzu, prideliota rytietišku smulkmenų, pristatyta itališko vyno butelių, laukinių puodų, ir dar būgų, persiška katė ir mažas, dulkinas pažiūrėti katalikų kunigas, kuris ypatingai atrodė nevietojė.

— Tai mano bičiulis tėvas Brown, — tarė Flambeau. — Jau seniai norėjau judu supažindinti. Puikus oras šiandien: tik truputį per šalta pietiečiams, kaip man.

— Taip, man rodos, kad giedra laikysis, — tarė Angus, atsisėdodamas ant vijoletiška dryžuotos rytietiškos otomanos.

— Ne, — ramiai atsiliepė kunigas, — jau pradėjo snigti.

Ir iš tikrųjų, jam kalbant, pirmos kelios snaiguolės, kurias numatė kaštonininkas, praplaukė pro tamsejantį langą stiklą.

— Na, — sunkiai tarė Angus, — Bijau, kad atėjau su reikalau, ir tai keistu reikalau. Per akmenų mėtį nuo tamstos namų, Flambeau, yra žmogus, kuriam labai reikia tamstos pagalbos: jį amžinai persekioja ir grasina neregimas priešas, nenaudėlis, kurio niekad niekad nepavyksta pamatyti, — Angus ėmė dėstyti Smytho ir Welkino istoriją. Pradėjo Laurros pasakojimu ir papildė jį tuo, ką pats buvo patyręs. Pasakojė taip pat apie tą antgamtiską juokimąsi prie dviejų tuščių gatvių kertes, tuščiam kambarielyje pasakytus keistus žodžius. Flambeau ėmė aiškiau ir aiškiau rūpintis, o mažasis kunigas, rodėsi, liko labiau ir labiau išskirtas, tarsi, koks baldas. Kada priėjo prie priekreizuoto, ant lango užlipyto, paštaženklinio popieriaus, Flambeau atsistojo ir savo pečiails lyg visą kambarį pripildė.

— Jei tamstai vis tiek, — tarė jis, — man rodos, kad bus geriau, jei tamsta papasakosi, kas liko, einant pas tą žmogų. Man kažkodėl atrodo, kad nėra laiko gaisinti.

— Labai malonu, tarė Angus, irgi atsisėdodamas, — nors jam tuo tarpu negresia pavojus, nes aš pastačiau keturis žmones vienintėlei landai į jo olą saugoti.

Jie išėjo į gatvę. Mažasis kunigas džiūpėjo paskui su šuns klusnumu. Jis tik linksmai pasakė, kaip žmogus, kuris kalba, kad tik kalba megstų: "Kaip gražiai žemė apsiklojo sniegu".

Jiems prarantis staigiomis, šoninėmis, jau jau sidabru nubarstytais gatvėmis, Angus baigė savo pasakojimą. Kai jie pasiekė pusrutulį su išsimusiais ir pagandė butais, jis jau turėjo laiko atkreipti dėmesį į keturis sargybinius. Kaštonininkas, prieš gaudamas ir gavęs soverena, atkakliai skaitė, saugėjęs duris ir nematęs nieko įėjant. Policininkas buvo dar griežtesnis. Jis pasisakė, turėjęs reikalo su visokiais, cilindruotais ir skarmaluotais, piktadariais ir nesąs toks naujus, kad manytų, jog įtartinai subjektai turi atrodyti įtartinai. Jis visko laukęs, bet, kad jis taip sveikas būtų, niekas neatėjęs. Ir kada visi trys vyrai susirinko apliak auksuotą durininką, kuris vis stovėjo, apžerges portiką nusišypojes, sprendimas buvo dar griežtesnis.

— Aš turiu teisę paklausti kiekvieną, kunigaikštį ar kaminkretį, ko čia nori, — tarė linksmas auksu išvedžiotas milžinas, — ir galū prisiekti, kad šiam ponui nuėjus, niekas nebuvo atėjęs, ką būčiau galėjęs paklausti.

Čia nežymusis tėvas Brown, kuris stovėjo nuošalyje, kukliai nuleidęs akis į šaligatvį, išdriso ramiai pratarė:

— Tad niekas nebuvo pasikėlęs ir nusileidęs laiptais nuo to laiko, kaip ėmė snigti? Snigti pradėjo, kada dar buvome pas Flambeau.

— Niekas nebuvo ėjęs, gerbiamasis, tamsta gali tikėti manim, — su maloniu orumu atsakė tarnautojas.

— Tai norėčiau žinoti, kas tai? — paklausė kunigas ir pažiūrėjo į žemę tuščiomis kaip žuvis akimis.

Ir kiti pažiūrėjo. Flambeau nusikeikė ir sumostagavo kaip prancūzas. Nes buvo neginėjamai tiesa, kad per vidurį įėjimo, kurį saugojo gailinuotasis vyras, tarp įžuliu, išžurgu to kolosų kojų, virveno balta-me sniege išspaustas pėdsakų raštas.

— Dieve! — nenoromis sušuko Angus, — neregimasis žmogus!

Ir nieko nelaukdamas apsisuko ir, sekdamas Flambeau, puolė aukštyn laiptais. Bet tėvas Brown dar vis stoviniavo ir dairėsi po sniegu apsiklojusią gatvę, tarsi jam jo klausimas būtų pasidaręs visiškai neįdomus.

Flambeau buvo aiškiai nusiutekęs duris savo dideliais pečiails išversti. Bet protingesnis, jei ir ne toks intuityvus skolas, ėmė čiūpoti durų staktą, kol apčiuopė neregimą mygtuką, ir durys pamažu atsivėrė.

Pasirodė maždaug tas pats prigrūstas vaizdas. Priemenėje buvo tamsiau, nors bent ir ten dar mūšėjo paskutiniai purpuriniai saulėlaidos spinduliai. Be to, kelias begalves mašinas buvo iš jų vietų vienam ar kitam tiksliui pajudinė, ir jos stovėjo pakrikusios po tą prieblandos nušviestą patalpą. Prietemyje žalios ir raudonos apdaro spalvos buvo patamsėjusios, ir jų panašumas į žmogaus pavidalą, dėl jų paties belytiškumo, buvo kiek padidėjęs. Ir viduryje jų, kaip tik ten, kur buvo gulėjęs popierius su raudonu raštu, telksėjo kažkas labai panašus į raudoną, iš butelio palietą rašalą.

Su prancūzišku racionalumu Flambeau tarė:

— Zmogžudystė!

Nėręs į vidų, po penkių minučių buvo išgriozdinęs visas pakampes ir spintas. Bet jei jis tikėjosi rasti lavoną, tai nusivylė. Isidorės Smytho nei gyvo nei mirusio nebuvo visame bute, ir tiek. Po nuodugnios kratos abudu vyrai susitiko priemenėje su prakaitu

(Bus dugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Meninis šauksmas prisikelti

OSKARO V. MILASIAUS IR H. TOMASIO ŠEDEVRAŠ SCENOJE

Ilgai buvusi krikščioniškai humanistinės kultūros lopšys, Vakarų Europa ne nuo šiandien pergyvena savo krizę. Jų gimusios filosofijos ir pasaulėžiūros, kaip individualizmas, nihilizmas, pozitivizmas, marksizmas, ateistinis egzistencializmas, suplėšė Europą dvasiškai, o du pasauliniai karai jos jėgas išsėmė biologiška ir ekonomiškai. Todėl nenuostabu, kad ir meno kūryba Europai dabar nebegali taip išpuodingai pasireikšti, kaip ji dar pasirodė iki II pasaulinio karo. Tačiau ir dabartinėse Europos prietemos dar pasitaiko retkarčiais gavių ir džiugių darbų.

Vienu tokių reikšmingų reikia laikyti Henriko Tomasio muzikalinę dramą "Don Juan de Manara", kurios pasaulinė premjera įvyko Muenchene (Vokietijoje) š. m. kovo 29 d.

Į šį faktą, dvasinį bei meninį laimėjimą, ypač norisi atkreipti lietuvių dėmesį, nes ši prancūzų H. Tomasio opera yra gana glaudžiai susijusi su žmogum,

su mūsų poetu O. V. Milašium, kuris yra daug nusipelnęs Lietuvai, būdamas gyvas, ir kuris iš pozityviosios pusės tebeatstovauja Lietuvai Vakarų Europos kultūros gyvenime, štai, jau 17 metų po savo mirties.

Jau ne kartą yra tekę patirti, kaip O. V. Milašiaus asmenybė ir jo originali bei gili poetinė kūryba, nors ir prancūzų kalba parašyta, yra pažadinti ne vieną simpatiją mūsų kraštu prancūzų tarpe. Dabar H. Tomasio muzikalinė drama, į kurios kiekvieną spektaklį susirenka nemažiau tūkstančio žiūrovų, vėl atkreipia jų dėmesį į Lietuvą, nes statomo kūrinio žodinis tekstas yra paimitas iš Milašiaus misterijos "Miguel Manara, ir pats Mila-

LAIKINOJI VYRIAUSYBĖ NACIŲ OKUPACIJOJE

(Atkelta iš 3 psl.)

mo, kuris vyriausybės veikimą padarė toliau nebeįmanomą, nutarė: vyriausybės veikimą laikyti prieš jos pačios vėliavą sustabdytą... Formulė vyriausybės buvimo klausimą turėjo palikti atvirą: jei bus reikalo, jos veikimas tinkamu laiku gali būti atgaivintas... Po šio nutarimo vyriausybė su visuomene padėjo vainiką Karo Muziejaus sodelyje Nežinomojo Kareivio garbei. Gestapo ir čia sekiojo ir, kad užgnaužytų šitą aktą nuo viešumos, ten vykusius iškilnių nuotraukas iš fotografo sukongfiskavo.

Rugpjūčio 9 d. pirmininkaujantis pranešė komisariui raštu, kad jis, kaip ir kiti vyriausybės nariai, sukilimo buvo skirti atstovauti nepriklausomai Lietuvai;

perėmus Lietuvos tvarkymą "Civilfervaltungui" ir tuo būdu paneigus Lietuvos nepriklausomybę, tiek jis, tiek ir kai kurie kiti vyriausybės nariai generalkomisarui skyrimų jam bendradarbiauti — negali priimti.

Taip buvo baigtas vienas šviesus epizodas kovojančios tautos istorijoje.

Nuo šiol tautos vadovybė vėl nusileidė į pogrindį. Keičiasi tos vadovybės vardai, keičiasi žmonės, keičiasi ir okupantai. Tačiau tebėra Tauta — gyva, kovojanti ir iš savo tarpo išauginanti, kas jai vadovauja toje žūtubūtinėje kovoje dėl gyvybės ir laisvės.

J. GRINIUS

šius atskiru straipsneliu programose pristatomas simpatin-gai teatro publikai, ir jos santykiai su lietuvių tauta yra nedviprasmiškai užakcentuoti. Ten greta Milašiaus pavardės prancūziškos transkripcijos duodama lietuviškoji, tai atskirai pažymint, jo gyvenimo trumpame aprašyme aiškiai sakoma, kad Milašius yra kilęs iš senos lietuvių didikų giminės, nurodoma, kad jis buvo Lietuvos diplomatinis atstovas Paryžiuje, taip pat minima, kad jis yra perkūręs eilę lietuvių pasakų ir padavimų, pagaliau bibliografijoje apie Milašių paduoda viena trijų lietuvių disertacijų (G. I. Zidonytės) apie šį poetą.

Kad šitai labai lojaliai Bavarijos valstybinė opera Muenchene pristato Milašiaus lietuvišką aspektą savo gausiems svečiams, dėlto, be abejo, reikia dėkoti tiek Muencheno operos intendantui prof. R. Hartmannui, kuris pats "Don Juan de Manara" inscenizavo, tiek šios muzikalinės dramos kompozitoriui H. Tomasiui. Galima spėti, kad jis Muencheno teatrui yra suteikęs visą medžiagą apie Milašių, nes ji asmeniškai pažinojo nuo 1934 m.

Šiais metais vienas Paryžiaus teatro direktorių panorėję Milašiaus "Miguel Manaros" misteriją pastatyti Prancūzijoje nors per radiją. Tam reikėjo muzikos, kurią apsiėmė parašyti H. Tomasi.

Šio kompozitoriaus darbu Milašius buvo taip patenkintas, kad jis tik Tomasiui teikė naudoti savo kūrinio tekstą operai.

Kompozitorius pirmiausia iš radijai parašytos partitūros sudarė suitą orkestrui ir tik nuo 1942 m. ėmėsi vykdyti savo ankstesnį sumanymą ir komponuoti operą. Ją rašė jis gana ilgai, beveik dešimtį metų, "su nusizeminimu gilindamasis į nuostabų Milašiaus tekstą", kaip viešai savo laiške prisipažįsta kompozitorius, kuris taip pat sako, kad Milašius, ta "Dievu persiėmusi būtybė", jam yra palikęs neišdildomą įspūdį.

Čia reikia pažymėti, kad H. Tomasi už savo muzikinę kūrybą buvo apdovanotas didžiaja muzikos premija 1952 metais, kada baigė savo "Don Juan de Manaros" operą.

Tačiau Paryžiuje jis ją tegalėjo pristatyti visuomenei tik koncertiniu būdu tu metų rudenį. Jos pastatymo scenoje dar prisiėjo laukti tris su viršum metų. Jos pirmąją pasaulinę premjerą tepesiryo duoti Bavarijos valstybinė opera Muenchene tik prieš praėjusias Velykas, Didįjį Ketvirtadienį.

Skaitančiam ši pastarąjį sakinį gali kilti du klausimai:

kodėl "Don Juan de Manaros" pirmas parodymas scenoje buvo pasirinktas didžiosios savaitės diena? kodėl šiais laikais, kai jaučiama naujų operų stoka, Tomasio kūrinys turėjo ilgokai gulėti stalčiuje ir susilaukti premjeros ne Prancūzijos sostinėje, bet Vokietijoje —

I tai atsakant, pirmiausia kūrinių statyti didžiąją savaitę reikia pasakyti, kad Tomasio lyg ir reikalavo tradicija: Milašiai dar gyvam tebesant, jo "Miguel Manara" buvo statytas kaip tik šituo laiku. Šitai buvo Belgijoje, šitai buvo Lie-

tuvoj (per radiją), nes Milašiaus misterija iš esmės yra šauksmas prisikelti žmogui, kuris yra dvasiškai miręs. Jų ispanų Don Zuano (t. y. Manaros) dvasinio prisikėlimo ir dvasinio skaidrėjimo etapai nuo kraštutinio individualizmo ir erotinio avantiuristo iki mistinio atsiskyrio — vienuolio, mirštančio su šventumo aureole. Šitą gilios prasmės turinį ir yra iš Milašiaus pasiėmęs H. Tomasi savo operai. Suprantama, kad jo išvystomo dvasinio prisikėlimo raidą pirmą kartą viešai pasauliui parodyti geriausia tiko prieš Kristaus Prisikėlimo šventę.

Šitas Milašiaus ir Tomasio kūrinii esmės priminimas taip pat jau iš dalies atsako, kodėl kalbamos operos pasaulinė premjera scenoje neįvyko Paryžiuje.

Dvasiškai suskilusioj ir pakrikusioj Europoj, ypač jos centre Paryžiuje, ne tiek daug yra žmonių, lankančių operų spektaklius ir palankių meniškam šauksmui prisikelti.

OSKARAS MILASIAUS.

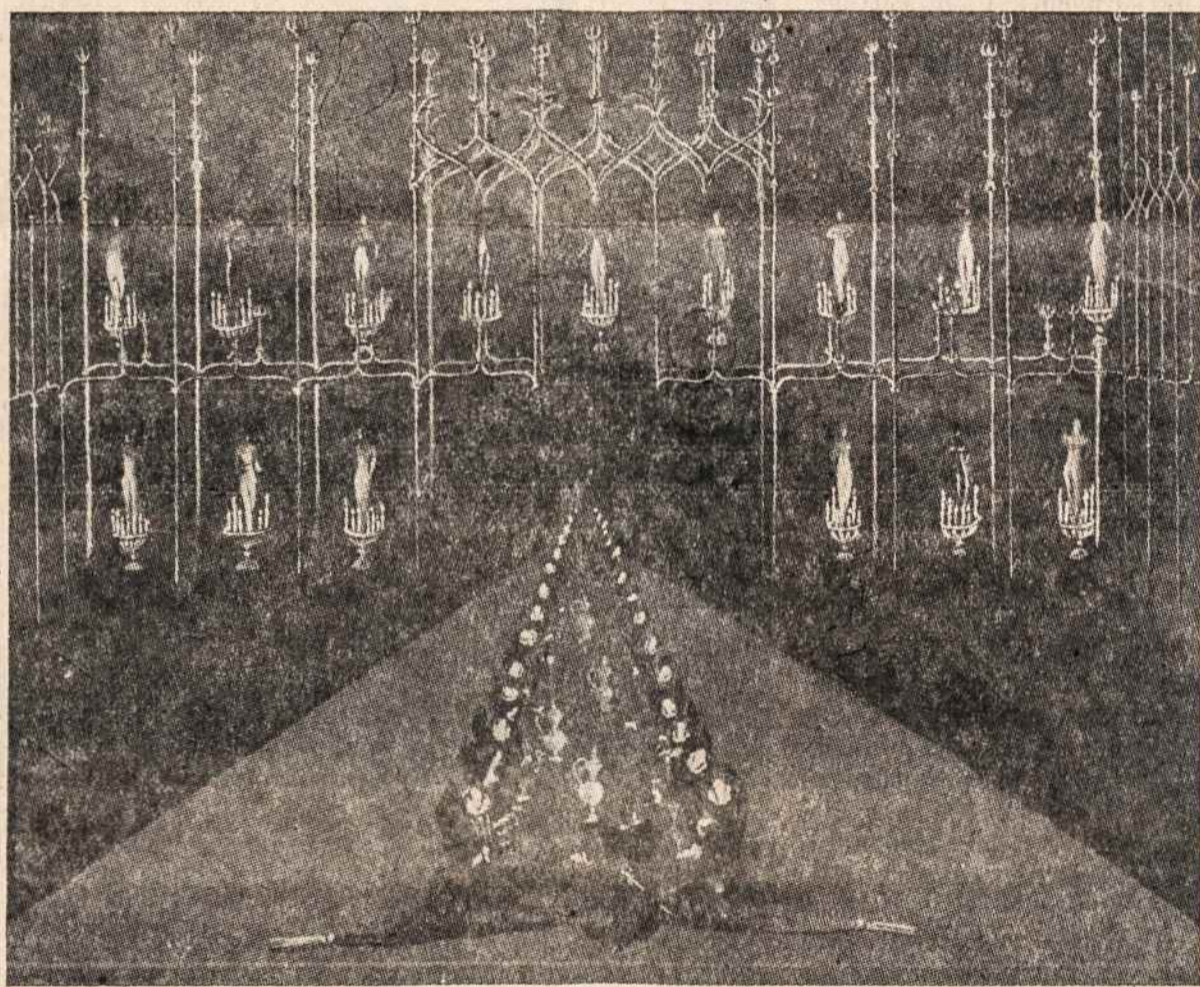
Europos žymiųjų djudmiesčių publika mieliai pasiduoda madoms (ir tai pragaištingoms), bet krikščioniško prisikėlimo mintis ir aspiracijos jos daugumai dar tebėra svetimos. Antra vertus, nei Milašiaus misterijos meninė išvirsinė forma, nei jos meninis pagilinimas, kurį duoda Tomasio muzika, neturi pigių blizgučių, kurie kutena teatrinių minių akis, ausis ir padus ir šitai suteikia joms kasdieninio išsiblašymo. Milašiaus tekstas iš tikro yra religinė misterija, be didelės dramatinės įtampos, be prašmatnių scenų, be įvairių per-

sonažų, bet pasižymi giliu lyriškumu, išreiškiančiu giliuosius asmens siekimus, ypač paklydėlio vidaus skausmą ir dvasines kovas prisikėlimo kely per meilę ir savo egoistinio "Aš" nugalėjimą su Dievo pagelba. Įsigilinęs į šitokį Milašiaus tekstą, H. Tomasi negalėjo savo operos apsaugyti nei lengvomis arijomis, nei grakščiais šokiais, nors šie pastarieji jam nėra naujiena (jis yra parašęs keturius atskirus baletus, kuriuos stato Prancūzijos teatrai). Taigi ir H. Tomasi savo muzika taip pat siekia dvasinio susitelkimo, jo gelmių ir skaidrėjimo, kaip Milašius, ir kaip jo buvęs konservatorijos mokytojas, kompozitorius d'Indy, kuris buvo gilios religinės prigimties žmogus.

Kas supranta, kaip sunku yra meniškai iforminti pozityvias mintis ir aspiracijas, tas taip pat supranta, kokį sunkų uždavinį turėjo nugalėti kompozitorius.

Mūsų dvasinio suskilimo ir oportunistinio laikais anas uždavinys kompozitoriui buvo ypač sunkus, nes dvasiškai religinio pobūdžio operą reikėjo sukurti šiandieninės muzikos stiliume.

Tai pareikalavo ir didelio susitelkimo, ir didelio išradin-gumo, ir didelio darbo, tiek rašant partitūrą, tiek ją spalvingai instrumentuojant. Tai taip pat paaiškina, kodėl H. Tomasi taip ilgai savo operą kūrė. Nesu kompetingas tarti aiškų žodį apie šio kūrinio muzikinę vertę, bet turiu pri-

MILASIAUS — Tomasi operos "Don Juan de Manara" 1 paveikslas pūtos scena. Deko-pacijos dail. H. Jurgens, volkiečio.

STASIO DŽIUGO "KETURI VALDOVAI"

Su pavasariu į knygų lentynas įkopė Stasio Džiugo "Keturi valdovai", kurių viršelyje kiškiškai neša keturis skirtingus vainikus, lyg rengtūs vainikuoti keturis didžiuosius, susėdusius prie konferencijos stalo.

Tačiau St. Džiugo valdovai nesėda prie tokio stalo, kartu visi net nesusitinka. Pagaliau jie ir ne politikai, bet vis dėl to valdovai. Tai pavasaris, vasara, rudenis, žiema, — keturi metų laikai. Apie juos autorius ir pasakoja mūsų jaunajam skaitytojui.

Pasiėmęs daugelio jaunimo rašytojų mėgstamą motyvą — keturis metų laikus, St. Džiugas savaip jį nupasakoja. Pradžioje jis rodo laimingą galin-gą karalių. Tai metai! Bet kartą šis karalius kažko susikrimto. Keistos mintys užgulė valdovą. Jis duoda klausimus savo išmintingiems žiniams. Siegi, užuot sprendę klausimus, nutarė nužudyti karalių ir patys pasiglemžti valdžią. Karalius ankti sužino šamokslą, žynius nubaudžia tokiu būdu,

kad savo karalystę jiems leidžia valdyti tik trumpą laiką. Vienam duoda Rudens vardą, kitą pavadiną Žiema, Pavasariu, Vasara.

Troško jie valdžios ir ją gavo. Bet ką vienas per tris mėnesius padaro, tai atėjęs kitas valdovas sugriaua, sunaikina ir įsiveda savo tvarką. Taip ir keičiasi metų laikai. Patys valdovai nenoroms užleisti savo karališkus sostus, bet vistiek juos įveikia atėjęs naujas metų laikas.

Pasakodamas ši nesudėtinga turinį, autorius prisitaikė prie vaiko vaizduotės, prie jo psichologijos. Čia išmargina dialogais, čia meti laikus sugyvena, sutelkia jiems būdingąsias žymes. Pasakoja gyvai ir vaizdingai, nors pati kalba galėtų būti ir sklandesnė ir tikslesnė.

Vaizdinę knygos pusę papildo ir atbaigia iliustracijos. Knygą papuošė spalvotais paveikslais dailininkė V. Stančikaitė. Tai gabi vaikų knygų iliustratorė, kuri parodo daug fantazijos, grakštumo, sumanumo. Šiai nedidelei knygutei

jų padarė 10 spalvotų piešinių tekste, titulinį lapą, viršelį. Prie jų dar reikia pridėti visą pluoštą nespaltotų piešinių. Taip knyga pasidaro puošniai išmarginta ir patraukli.

Tačiau palyginę su kitomis V. Stančikaitės iliustruotomis knygomis, apie šitą turime pasakyti, kad dailininkei nėra taip gerai nusisekusi. Dažnai piešinyms per grubus, per stambus, per daug išryškintos kai kurios detalės, kurios ardo knygos nuotaiką. Keturių karalių charakteriai nėra tinkamai išryškinti. Ruduo per daug šlykštus, o Žiema vietoj nosies įdėta špūlė. Juk metų laikai visi vienodai vertingi ir prasmingi. Tad taip ir reikėjo juos pristatyti. Kam ši bloginamoji prasmė?

Knyga išleista labai gražiai ir skoningai. Spaudė saleziečių spaustuve Italijoje ofsetu. Pats darbas rūpestingas ir geras, įrišta į kietus viršelius.

Mūsų mažamečiams ji bus miela pasikaityti ir pasidžiaugti ir jauniesiems padovanoti vardinių bei švenčių progą.

A. D.

ANTANAS RAMŪNAS

Liepsnojo skliautai ir geso saulė, Ugnies žarijom šesupėn puolė. Išleidai, mama, mane į pasaulį Klajot tarp dviejų planetos polių.

Pasauly, mama, platu kaip jūroj — Dangus ir žemė žiedais vaidinas, Ir dienos skaisčios ir naktys niūrios Kaip spektras mainos akių gėlynuos.

Liūdžiu su giriom, verkiu su vėjais, Su laukų paukščiais drauge dainuoju, Perdien po kalnus klajojė, ejęs, Mėlyną dangų kas.nakt sapnuoju.

Pasauly, mama, myliu kaip brolių: Bučiuoju žemę, myliuoju uosį, Nuklydęs jaunas pasaulio toliuos Tavęs, Tėvyne, tavęs ilgiuosi — — —

sipažinti, kad jis man paliko stiprų įspūdį. Kelios scenos buvo tokios pakilios ir nuskaidrintos, kad jautėsi, kaip bažnyčioj gilaus susitelkimo momentą. Keliais atvejais, uždangai nusileidus, negalėjai paploti, kad pats neišsiblaškytum ir kitiems nesudrumstum to religinio susitelkimo, į kurį buvo pakėlę dainininkai ir orkestras.

Aišku, kad tokia giliaprasmė opera, kaip H. Tomasio "Don Juan de Manara", negalės būti populiarū miniose.

Tačiau kaip tik dėlto reikia džiaugtis drąsa Muencheno operos vadovo prof. R. Hartmanno, kuris šiam reikšmingam kūrinii į Europos meno pasaulį išvesti nesigailėjo nei savo meninio talento, nei visos savo įstaigos pastangų.

Ir iš tikro R. Hartmanno pastatymas yra originalus ir labai stilingas. Siekdamas išryškinti Milašiaus ir Tomasio intencijas, inscenizuojojas ven-

gė bet kokių realistinių smulkmenų ir efektų, bet su dideliu skoniu, taupiomis priemonėmis (su minimumu judesių, su pusiau prietamsio šviesomis) ryškino tai, kas veda į susitelkimą. Šitam tikslui taip pat nuostabiai tiko H. Jurgenso scenovaizdis, kur tevartojamos tamsiai pilka, balta ir tamsiai rausva spalvos.

Džiaugiantis šitomis Bavarijos centrinės operos drąsiomis ir gražiomis pastangomis liudinjančiomis, kad krikščioniškai humanistinės tradicijos Europoj dar nėra mirusios, norėtuši, kad ir kiti Vakarų pasaulio miestai prie jų prisidėtų, pastatydami tą patį "Don Juan de Manara". To norėtuši ne todėl, kad su šiuo H. Tomasio kūrinii iškyla ir mums brangaus poeto Milašiaus vardas, bet kad juo meniškai šaukiama į dvasinį prisikėlimą, kurio vis, atrodo, bus sunkiau beapginti laisvojo pasaulio laisvę.

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Dail. A. Rūkštelė gegužės 26—27 d.d. Los Angeleje, Calif., buvo suruošęs savo kūrinii parodą šv. Kazimiero parapijos salėje. Parodą atidarė Liet. garbės konsulas dr. J. Bielskis. Dalį kūriniių (18 paveikslų) lankytojai nupirko.

ATSIŪSTA PAMINETI

Grimų pasakos. Vertė St. Vainoras ir V. Cinvskas, išleido Terros leidykla Chicagoje, 3333 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. 1956 m., 170 psl., kaina nepažymėta, iliustruota piešiniais.

Jūrininko Sindbado Nuotykių, kaip jie surašyti knygoje, pavadintoje "Tūkstantis ir viena naktis". Išleido Terros leidykla Chicagoje. Viršelis Tel. Valiaus, 108 psl., kaina nepažymėta.

Andrius Valuckas — Nemuno Sūnūs, romanas, II tomas. Autoriaus leidinys. Viršelis A. Dociaus. 428 psl., kaina nepažymėta.

Ieva Simonaitytė — Pavasarių audroj. Mažosios Lietuvos laisvės kovos. Išleido Terros knygynas. 228 psl., kaina nepažymėta.

Albinas Baranuskas — Sniego platumos, novelės, išleido Nidos Knygų klubas Londone, Anglijoje. 273 psl., kaina nepažymėta.

Dailininkas su šeima persikelia į New Yorką.

● Ipolitas Tvirbutas, buvęs litagemis Šiaulių Valstybinio Teatro režisierius, birželio 26 d. atvyksta lėktuvu į Amerika. Vokietijoje buvo užsiligęs dėl savo ligos. Iš New Yorko kelia į Hartfordą, Conn., kur gyvena jo žmona ir sūnus.

● Spaudos sukakčiai paminėti leidinį suredagavo kun. V. Bagdanavičius, dr. P. Jonikas ir rašytojas J. Švaistas. Leidžia LB Chicagos Apygarda.

● Dail. Vl. Vaitiekūno meno paroda įvyksta lietuvių auditorijoje, Chicagoje. Atidaroma birželio 27 d.

● Francis Dvylaitytė, gimusi Kanadoje, Montrealyje, baigė meno mokyklą.

● "Draugo" romano komisija sudaryta Cleve-lande. Į ją įeina Aldona Augustinavičienė, Petras Balčiūnas, Viktoras Mariūnas, kun. Alfa Sušinskas, Mykolas Venclauskas.

● Jeronimas Kačinskas baigė 6 dalių simfoninį kūrinį "Velykų apmąstymai". Kompozitorius iki šiol vargoninkavo Bostone šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje. Nuo rudens jis persikelia į Pittsburghą, Pa.

Susipažink su

LAISVĖS PROBLEMA

Stasio Ylos

246 pusl., kaina \$2.00

Gaunama: DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Vienas milijonas laisvės bonų

Kun. Jonui Jakaičiui 70 metų amžiaus

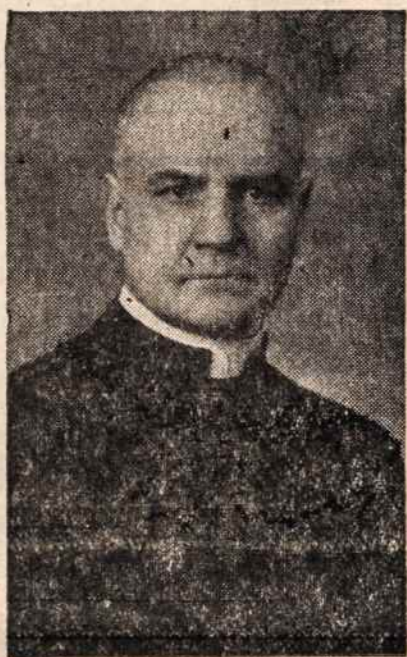
Lietuvių parapija Worcester, Mass., labai nudžiugo, kai ten 1913 m. pradėjo klebonu buvo paskirtas kun. Jonas J. Jakaitis. Tai buvo jaunas ir energingas kunigas, išventintas 1909 m. gruodžio 18 d. Montrealy, Kanadoje. Jis jau buvo išbuvęs trejus metus vikaru arių parapijoje Clinton, Mass., ir pasižymėjęs kunigišku uolumu ir organizaciniais bei administraciniais sugebėjimais. Todėl ir Worcesterio lietuviai iš jo laukė didelių darbų religiniuose ir tautiniuose darbo baruose. Kun. J. Jakaitis, kuriam birželio 24 suėjo 70 metų, jų neapvyklė. Jiems davė gal net daugiau negu jie tikėjosi.

Kun. J. Jakaitis Worcesterio lietuvių kolonijoje paliko giliai išpaustus savo veiklos pėdsakus. Vos apsilęs kojas, tuoj imasi statyti naują bažnyčią, nes senoji jau per mažai tegalėjo tarnauti lietuvių dvasiniams reikalams. Graži romaninio stiliaus

Rašo ANT. AMBRAZAS
pirmąją aukštesniąją lietuvių mokyklą,

vėliau pavadintą Marianopoliu. Jai pirmaisiais metais (1932) ir vadovauja, kaip viršininkas ir ekonomas, kol namai ir visą aplinką sutvarko, kad tiktų mokyklai. Išrinktas Marijonų provincijolu (1933—39), jis įkuria marijonų kunigų seminariją Hinsdale, Ill. Tai pirmoji lietuviška seminarija Amerikoje. Bet prieš tai reikėjo namą sutvarkyti, kad tiktų tokiam mokslo įstaigai, reikėjo pristatyti koplyčią. Tiek viena, tiek antra aukštoji mokykla yra išleidusi gražų skaičių Amerikos lietuvių inteligentų, kunigų, veikėjų.

Tenka dar grįžti prie kun. J. Jakaičio tautinės veiklos Worcesterio ir bendrai tarp Amerikos lietuvių. Jis laikėsi nusistatymo

Kun. J. Jakaitis

sv. Kazimiero bažnyčia yra pirmasis jo paminklas tos parapijos lietuviams ir kartu savo paties darbams. Greitai po to pastato trijų aukštų, dvylikos klasių mūrinę mokyklą ir jai vadovauti pakviečia kazimierietes. Joms taip pat pastato trijų aukštų vienuolyną. Lietuvių savaitgaliams prie Quinsigmond ežero nuperka kalnuoto miško plotą ir įrengia Maironio parką. Vėliau, toliau gyvenantiems parapijiečiams pageidaujant, išrūpina vyskupo leidimą statyti pietinėje miesto dalyje antrą bažnyčią, nuperka reikalingą žemę ir nustato parapijų ribas. Iš to įsikuria nauja

Aušros Vartų parapija. Atsikėlusį Worcesterį kun. Jakaičiui, buvusios menkos lietuvių organizacijos gauna daugiau gyvybės ir pradeda judėti. Įsikuria naujų organizacijų, bažnytinių brolių, kultūrinių ir meno ratelių. Dar ir dabar senesnieji Worcesterio lietuviai pasakoja, kaip jie anuo metu, kun. J. Jakaičio vadovaujami, pradėjo jaustis lietuviams ir lietuvių darbavosi. Religinis gyvenimas sustiprėjo, parapija pasidarė stiprių lietuvišku vienetu.

Tačiau Worcesteris nėra vienintelė kun. Jakaičio tokio kūrybingo darbo dirva. Įstojus Marijonų vienuolijon (1930), jau po metų jam pavedama įvykdyti seną Marijonų svajonę — įsikurti rytuose. Jis sėkmingai išrūpina Hartfordo vyskupo leidimą Marijonams įsikurti jo vyskupijoje, nuperka seną rezidencinę vietą su dar gana gerais trėbsiais ir ten įkuria

būti ten, kur yra labiausiai reikalingas.

Dėlto buvo daugelio organizacijų vadovu, valdybos nariu, darbuotoju. Kovoje už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę jis buvo vienas iš tų, kurie stovėjo pirmosiose fronto gretose. Tautos Fondo, telkiančio lėšas, jis yra pirmininkas. Chicagos lietuvių seime įkurti Liet. Taryba jame turi vieną iš stipriųjų valdybos narių. Ji randame taip pat vėliau sukurtose Centrinėje Partijų Taryboje. Jis yra narys centriniam Laisvės Bonų Platinimo Komitete, o Worcesterio skyriui pats vadovauja. Jo vadovaujamas skyrius išplatino virš milijono laisvės bonų.

Atvykęs jaunas Amerikon, kun. Jakaitis gerai buvo išmokęs anglų kalbos. Jis dalyvauja visose delegacijose pas prez. W. Wilsoną ir vėliau pas prez. Hardingą. Pirmojoje delegacijoje jis yra ne tik narys, bet

ir kalbėtojas. Savo kalboje prašo, kad Amerikos vyriausybė pasisakytų už Lietuvos nepriklausomybę. Kitą kartą, nuvykęs į Valstybės departamentą, ištiria, kad rusai trukdo Lietuvai išgauti pripažinimą, savindamiesi ją kaip savo teritorijos dalį. Kun. J. Jakaitis ten pat įrodo, kad Lietuva yra sena valstybė ir tik buvo Rusijos okupuota, bet jos valdžios nepripažino ir nepripažins. Ir ten pat paruošia ir įteikia memorandumą prezidentui. Ta kova nenuėjo veltui: Amerika viena iš pirmųjų pripažino Lietuvą de jure.

Jis mokėjo rasti lėšų ir išlaikyti lietuvių informacijos tarnybas

Washingtono ir Šveicarijoje. O su savo parapijiečiais Lietuvos sužeistiems kareiviams pasiūnčia gražią dovana — ligininės autobusą — ambulansą. Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė kun. J. Jakaičiui už nuopelnus yra suteikusi (1935) D. L. K. Gedimino ordiną.

Jo plati dvasia ir veržli prigimtis vis ieško naujų darbų, kad galėtų padėti savo tautiečių sieloms. Tokia apieista dirva buvo Pietų Amerikos kraštuose gyveną lietuviams, 1939 m. jis pradeda darbuotis tarp Argentinos lietuvių ir vietinių.

Daugelis Amerikos lietuvių labai nustebė, kai kun. J. Jakaitis, atsižadėjęs daug žadančios ateities, pasirinko vienuoliską gyvenimą. Dar labiau nustebino jo pažįstamus, kai jis, atsisakęs amerikoniškų patogumų, išvyksta vėl iš naujo kurtis ir misionieriško vargo vargti. Tačiau jo pasiaukojimo, darbštumo ir organizacinių sugebėjimų dėka Argentinos lietuviai dabar turi net du gražius religinius ir kultūrinius

Civilizuoto pasaulio sąjungininkas

(Atkelta iš 2 psl.)

ros rūšies žmonės, jų nauja taktika yra taip pat pavojinga, kaip senoji. Tokiu būdu Sovietų Sąjungos ir iš viso bolševizmo kova pasauliui užvaldyti, ta kova, kurią pradėjo Leninas ir vedė Stalinas, dabar yra tęsiama Stalino įpėdinių.

Sitot kovoj civilizuotais pasaulis turi tylų sąjungininką. Tai šimtai milijonų žmonių, priklausančių prie Sovietų pavergtųjų tautų. Tie žmonės, jų tarpe yra ir lietuvių tauta — vykdo moralinę rezistenciją Sovietų vyriausybei ir tuo, man atrodo, trukdo bolševizmo ekspansijos planus.

Sitot kovoj Vakarai taip pat turi galingą ginklą. Kai kada

centrus — Buenos Aires priemiestyje Avellanedoje ir Rosario mieste. Avellanedoje jau yra stipri lietuvių parapija su gražia Aušros Vartų bažnyčia, klebonija, mokykla, spaustuve, dviem laikraščiais ir plačia religine, kultūrine ir tautine veikla. Nors Rosario lietuvių kolonija ir nedidelė, bet jau taip pat išjudinta tautiniam darbui. Ogi ir tarp vietinių yra atlikti dideli misijų darbai.

Su lietuviška spauda. Kun. J. Jakaičio gyvenimas taip pat yra artimai susijęs. Pamilęs slaptąjį prūsųose leidžiamą lietuvišką žodį, slaptąją spaudą vežiojęs net į Petrapijį ir Mintaują, prie slauto laikraščio išleidimo darbavėsis Seinų kunigų seminarijoje. Su spauda nesiskiria net iki senatvės. Yra buvęs laikraščio steigėju (Tautos Ryto), redaktorium, laikraščio bendradarbiu. Daug jo aktualių straipsnių yra tilpę Darbininke, Drauge, Garse ir kt. Būdamas Kunigų Vieniybės pirmininku, suredagavo metraščių žinyną, išleido plačią maldaknygę "Ramybė jums". Surinkus jo visus straipsnius, susidarytų keli dideli tomai.

Gimęs kun. Jonas Jeronimas Jakaitis MIC 1886 m. birželio 24 d. Bridžių km., Sintautų v. Sakių apskr. Mokėsis Petrapijy, Mintaujoje ir Seinų kunigų seminarijoje. 1906 m. atvyko Amerikon. Baigęs Montreolio suplicijonų didžiąją seminariją, kaip Springfield, Mass., vyskupijos narys, buvo išventintas kunigu 1909 m.

Siuo metu kun. J. Jakaitis darbuojasi

Rosario lietuvių tarpe, kuriem yra pastatęs sv. Kazimiero bažnyčią. Nors jau metų našta palenkė jo pečius, bet jis dar su meile skelbia Dievo žodį savo tautiečiams. Sukatvininkui, švenčančiam savo 70-tąją gimimo dieną, linkėtina dar ilgai šviesti savo pavyzdžiu jaunajai kartai ir darbuotis Kristui, Bažnyčiai ir savo Tautai.

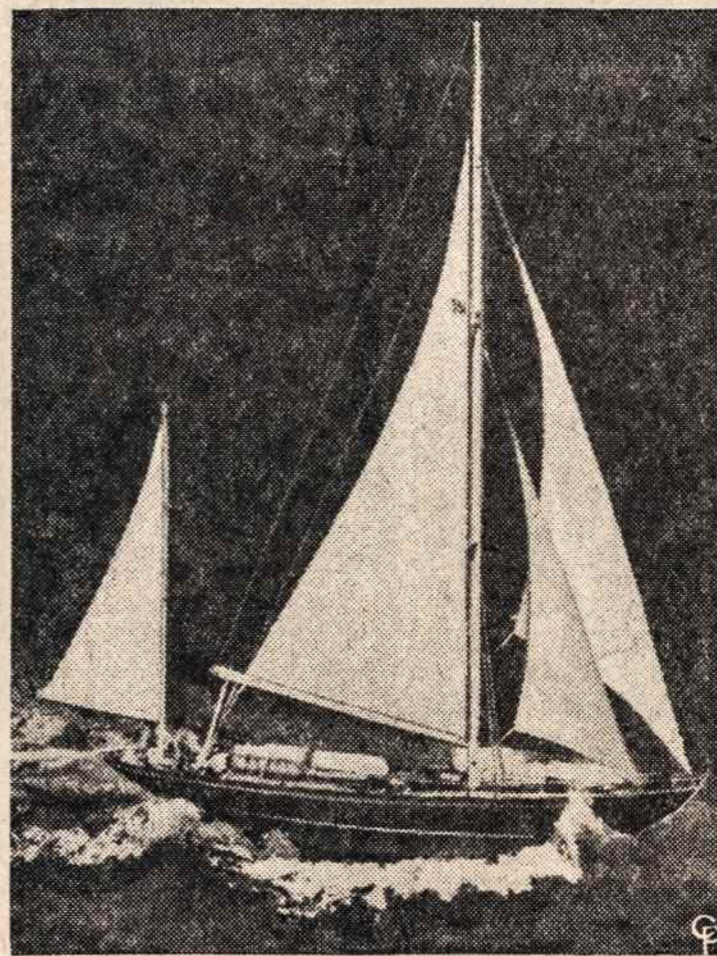
girdėti nuomonių, esą kovai su bolševizmu reikalinga nauja idėja. Mano nuomone, tai neatitinka tikrovės. Yra dvi senos, bet visados galiojančios idėjos: tikėjimas į Dievą ir žmonių bei tautų laisvės principas. Šių dviejų idėjų intensyvu skelbimas bei vykdymas ir yra tas galingas ginklas prieš bolševizmą, apie kurį esu paminėjęs aukščiau. Jo vartojimas, surištas su taikinga respresija prieš Sov. Sąjungą, turi priversti prie eliminavimo pavojaus, kurį bolševizmas sudaro civilizacijai. Tačiau būtina sąlyga nam pavojui būti nuoti yra gražinimas laisvės ir nepriklausomybės toms tautoms, kurios yra šandien Sovietų pavergtos, bet su viltimi ir pasitikėjimu žiūri į Vakarus, ir laukia iš jų išvadavimo.

Ponios ir Ponai. Sovietai niekadus neatsisako nuo savo pragaištingų planų. Tik kai kada, — kai jie jų negali vykdyti — jie juos atideda ir atėjus patogiam momentui vėl prie jų grįžta. Teneužmiršta Vakarų pasaulis savo laisvės bei teisingumo planų, tevykdo juos metodingai ir be kompromisų.

Padėkojęs Amerikos vyriausybei ir visuomenei už ligšiolinį palankumą Lietuvai ir grįždamas prie kovos dėl laisvės,

priminė Amerikos praeities pavyzdį:

"Ponios ir Ponai, vienos kartos laikotarpyje Jungtinės Valstybės du kartu buvo priverstos imtis ginklo laisvės, teisės ir teisingumo idealams apginti. Už tai žuvo šimtais tūkstančių jaunų amerikiečių, bet Sovietų Sąjunga sutrukdė, kad jų pasišventimas duotų tarptautinėje politikoje visus lauk-

REGATŲ lenktynėse tarp Newport, R. I. ir Bermudos Mr. H. Haskello laivė "The Venture" (Wilmington, Del.) pasirodė pati greičiausia.

MINĖJOME IR SKUNDĖMĖS

Waterburio lietuviai birželio 17 d. minėjo pirmuosius lietuvių trėmimus į Sibirą. Minėjo savo ir svečių tarpe ir skundėsi amerikiečių visuomenei prašydami solidarios paramos prieš bendrą žmonijos naikintoją ir didžiausią genocido vykdytoją — bolševizmą.

Minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis sv. Juozapo parapijos bažnyčioje. Už žuvusius ar mirusius, dėl bolševikų smurto sv. Mišias aukėjo ir pritaikintą pamokslą pasakė svečias iš Chicagos kun. Vaclovas Gutauskas, S.J.

Sv. Juozapo parapijos didžiojoje salėje, 7 val. vakare, nors tą pačią dieną buvo parapijos mokyklos mokslų baigusiujų išleistuvės, susirinko per 200 lietuvių ir svečių. Minėjimą atidarė A. L. B. vietos pirmininkas dr. Petras Vileišis, pristatęs publikai minėjimo surengimo komitetą pirmininką prof. A. J. Aleksį su parapijos chorū, kuris sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Invokaciją atkalbėjo sv. Juozapo parapijos klebonas kun. Juozas J. Valantiejus.

Kartu su kitais lietuviams į Sibirą buvęs išvežtas ir ten Sibiro taigose gyvenęs dr. M. M. Devenis skaitė anglų kalba paskaitytą. Jo kalboje nesijautė kokia keršto ar pykčio jo kankintojam bolševikam, Jis ramiu tonu apibūdino, kaip gyveniniuose vagonuose, aklaizkale, bolševikai vežė vyrus, moteris ir kūdikius ištais savaite. Stapelėlius traukiniui, palydovai išmesdavo uždusius dėl slopaus oro. Dr. M. Devenio paskaita labai domėjosi svečias amerikietis miesto majoras Edvard D. Bergin ir kiti.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Vliko pirmininkas

Jonas Matulionis, kuris priminė, kad nepriklausomybės laikais Lietuvoje buvo tiek pilna visokių gėrybių, kad net ir bolševikai, ją okupavę, priminė "Mažąją Ameriką". O pats žodis, Amerika, yra žinomas visame pasaulyje, kaip simbolis turty, didelių pinigų ir laisvių. Ragino netikėti, kad bolševikai pasikeitė ar pasikeis, jei kas ir skelbia ar skelbs. Mes prisiekėme grįžti tik į nepriklausomą Lietuvą, ir tai ištesėsime. Priminė, kaip lenkas-istorikas ras Edward D. Bergin, o raštu

Žodžiu sveikino ir linkėjo Lietuvai laisvės, miesto majorus vaistus. Aš tikiu, kad tie idealai, visados gyvi šiame didžiame krašte, bus visiškai įvykdyti taikingomis priemonėmis ir kad tai atneš ir mano kraštui laisvės bei nepriklausomybės atstatymą".

IŠ VISUR

● Sol. Stasiui Baranauskui remti fondas Kanadoje nori sukelti 3000 dol., kad solistas dar ši rudenį galėtų išvykti studijuoti dainavimo į Italiją.

● Brighton Parko, Chicagoje, prekybininkai sudėjo stipendijas aukštesniajai lituanistikos mokyklai, Stipendijos skiriamos geriausiai baigusiems lietuvių klase. Jas paskyrė speciali komisija, įteikė dr. Vl. Simaitis, atstovaudamas Brighton Parko Liet. Bendruomenei.

● Kun. Benediktas Sugintas Chicagoje iš 33 būrelių Vasario 16 gimnazijai remti iki š. m. birželio 1 d. yra surinkęs ir gimnazijai pasiuntęs 19.920 dol.

● Vargonininkų Sąjungos seimas įvyksta liepos 2 d. Chicagoje sv. Kryžiaus parapijos salėje.

● Kun. Pijus Ragažinskas birželio 24 d. minėjo 25 kunigystės sukaktį. Prieš 20 metų jis nuvyko į Braziliją, kur iki šiol tebedirba.

● "Amerikos Balsas", plėsdamas savo programą, Europoje įvedė latviškas ir estiškas radijo transliacijas.

● "Australijos Lietuvis" gegužės 14 d. sustojęs, išleides šiemet 10 numerių, iš viso 199 nr. Ejo nuo pat lietuvių įsikūrimo Australijoje, šiemet buvo pradėjęs deivintuosius metus. Leido ir redagavo Jurgis Glušauskas.

● Aušros Vartų parapija Chicagoje birželio 10 paminėjo 50 metų sukaktį.

PAIESKOJIMAI

Paieškomi šie asmenys: Radžiūtė Regina, Aleksandro, Radžiūtė Regina, Aleksandro, Radzius Aleksandras, Aleksandro; Kreičmaraitė Marija, Kili-mo visi iš Zemaityjos nuo Varnių, Alsdėžių, Telšių. Jiems yra žinių iš Lietuvos. Rašyti: Aleksandra Sagienė, 1243 E 89 St., Cleveland 8, Ohio.

DAINU SVENTĖ ĮVYKSTA

lispos 1 d. Chicagoje, Chicago Coliseum, prie Wabash ir 18 gatvių, Norintieji bilietus ir anksto įsigyti, tesikreipia šiuo adresu: Mr. Vyta Radzius, 2523 W. 69 St., Chicago, Ill., arba: Mrs. J. Putrimas, 6600 S. Laflin Ave., Chicago 36, Ill. Bilietų kainos 4, 3, 2 ir 1.50 dol. parterje ir 3, 2 ir 1.50 dol. balkone. Užsakant bilietus, reikia siųsti ir pinigų čekiais užrašant: "JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventės komitetas".

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas

LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų. Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitiems dovanoti. Išleido: A T E I T I S, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Jį galima gauti:

ATEITIS administracijoje ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

Waterbury Lietuvių Tarybos Valdyba

GERA PROGA ĮSIGYTI LINKSMUS DON KAMILIAUS IR PEPONES NUOTYKIUS

Jau išėjo ir "Don Kamiliaus mažasis pasaulis" II dalis, kaina \$3.00. Didelis palengvinimas įsigyti abi šios knygos dalis: dabar užsisakydami abi dalis gaunate už \$5.00. Užsakymus siųskite: DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Šiuo metu \$3.00, prašau prisųsti "Don Kamiliaus II dalį" šiuo metu \$5.00, prašau prisųsti "Don Kamiliaus" abi dalis

Mano adresas:

BERNIUKŲ STOVYKLA PRIE ATLANTO TĖVŲ PRANCIŠKONŲ PRIEŽIŪROJE

Maine, atostogų krašto, puikioji gamta — žaliuojančios pievos, ošia miškai, banguojas Atlantas — kviečia vėl visus iš dulkėtų gatvių, miesto karščių, triukšmo bei pavojų atsigavinti kūnu ir dvasia.

Ir šiais metais bus kviečiami prityrę vadovai bei auklėtojai, kurie auklės Jūsų vaikus lietuviškoje dvasioje.

Šiemet stovykla prasideda liepos 7 d. ir baigiasi rugp. 5 d. Norintieji galės pasilikti ir ilgiau. Iš New Yorko apylinkės bus atvežama mūsų parūpintomis priemonėmis, jei to bus pageidaujama.

Užsiregistruoti iš anksto šiuo adresu: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine.

Clevelando demokratinų grupių atviras laiškas

Lietuvių dienraščio "Naujienos" Nr. 142, š. m. birželio 15 d. pirmame puslapyje yra atspaudinta korespondencija iš Clevelando pasirašyta "S" slapyvardė, kurioje sakoma, kad Clevelando Demokratinės Grupės yra pasirengusios specialiais plakatais paruošais lietuvių ir anglų kalbomis piketuoti St. Lozoraitį. Turiu garbę Clevelando Demokratinų Grupių Prezidiumo vardu visai lietuviškai visuomenei pareikšti, kad ši korespondencija visai neatitinka tikrovei ir yra grynas nežinomo korespondento prasimanymas.

Netik, kad CDG prezidiumas nėra svarstęs ko nors panašaus, tačiau ir nei vienas Clevelando Demokratinų Grupių narys niekada nėra pasiūles imtis panašių priemonių prieš p. Lozoraitį lankymosi Clevelande. Priešingai CDG Prezidiumo nariai, dalyvaujantį ir vietiniame ALT-o skyriuje, yra darę žygių, kad Clevelande būtų suorganizuotas viešas visai lietuvių visuomenei p. St. Lozoraitį pranešimas, kurio metu p. St. Lozoraitis galėtų pasakyti lietuviams savo pažiūras į visus lietuvių vidaus politikos klausimus ir išsklaidyti vietos visuomenės atstovų pareiškimus. Tačiau labai tenka apgailestauti, kad tokie viešo pranešimo dėl kai kurių sąlygų nebuvo galima suorganizuoti.

Clevelando Demokratinės Grupės nebuvo ir nėra nusistatę prieš kurį nors asmenį, dalyvaujantį lietuvių politiniame gyvenime, tačiau yra visomis įžogomis pasiryžusios organizuoti priešintis visiems veiksams, kurie jų manymu nesiderina su demokratiškosios lietuvių visuomenės nusistatymu ar gyvenamojo momento lietuviškaisiais interesais. Šiuo principu vadovaudamasis CDG prezidiumas yra visada pasiryžęs, griežtai gindamas savo principus ir demokratybės idėją, pagerbti ir kitaip galvojančių nuomones ir daryti visas pastangas šių nuomonių suderinimui ir jų pajungimui bendriesiems didiesiems mūsų tautiniams idealams realizuoti.

Kadangi "Naujienų" paskelbtą korespondenciją neturi nieko bendro su tikrove, tai jos negalima niekaip kitaip laikyti, kaip tik nežinomo korespondento pikta valia ir dar piktesniu noru išprovokuoti neseniai pradėjusius suderinti veikti Clevelando Lietuvių Demokratinės Grupės ir pažeminti jų rimtai užsibrėžtą ir daugumai visuomenės gražų įspūdį palikusį suderintą politinį veikimą.

Jonas F. Daugėla
Clevelando Demokratinų
Grupių Prezidiumo
Pirmininkas

VAIKAI mūsų amžiaus, kaip mergaitė Norma Ruth, 14 metų, iš Baltimorės, imasi ir į policiją šaudyti. Ar ne kriminaliniuose filmuose jie to prisizūri?

LIETUVIŲ DIENA PITTSBURGHE

Jau 32 metus šv. Pranciškaus seserys maloniai sutinka savo geradarius ir svečius liepos 4. Siemet mieliem svečiam ir geradariam bus paruošta dar ir nauja programa.

Lietuvių diena prasidės Mišiomis, kurios bus atlaikytos 6:45 iš ryto už rėmėjus, geradarius, prietelius ir visus atsilankančius į Lietuvių dieną.

Pietūs bus pateikti 12:30 iki 7:30. Sočių valgių ir gardumynų bus didelis pasirinkimas.

5 valandą po pietų pašventinimas naujos šv. Mykolo Arkangelo statulos, kurią auklėjo ponai Pusvaškiai, sesers M. Henrietos tėveliai. Nuoširdžiai kviečiami visi gerb. klebonai ir

Naujas kunigas pranciškonas

Birželio 16 d., Montreal, Que., Kanadoj, į diakono Liudviko Vėželio, OFM į kunigystės šventimus iš Rochester, N. Y. buvo nvykę jaunojo kunigėlio tėveliai, brolis ir sesutės. Taip pat švečių atvyko iš Boston, Mass.: P. Vasiliauskienė, Benzevičių šeima, kurių sūnus ateinančiais metais taip pat bus išventintas į kunigus. Po šventimo apeigų Aušros Vartų lietuvių parapijos salėj jaunajam tėveliui lietuviui montrealiečiai surengė vaišes ir dalyvavo per 150 žmonių. Kleb. kun. J. Kubilius padėkojo Tėvui Liudvikui, kuris kelis metus toj parapijoj rūpestingai mokino vaikučius katekizmo. Be kitų kalbėtojų, klierikas A. Benzevičius, nors gimęs Amerikoj, gražiai pasveikino lietuviškai savo konfratūrą, palinkėdamas gražaus pasisekimo sielų apaštalavime. T. Liudvikas Vėželis su dainomis buvo išlydėtas į jo gimtąją parapiją Rochester, kur birželio 24 d. atjaikė padėkos mišias už savo tėvelius ir geradarius.

M. R.

jų visi parapijiečiai. Visi kunigai prašomi po pamaldų susirinkti į kavinę užkandžiam.

Maloniai yra kviečiami visi parapijiečiai, visos draugijos, visi klubai ir jų nariai. Visi lietuvių mieliai laukiami.

Dar yra svarbu pranešti, kad bus atidarytas naujas kelias, kuris buvo labai reikalingas. Daug metų vaikštinėjome per duobes ir dulkes. Labai nuoširdi padėka priklauso kunigui Pijui Česnai, šv. Juozapo parapijos kleb. už auką tam keliui praversti.

Svento Pranciškaus seserys, rėmėjai, ir aš širdingai lauksime visų liepos 4 dieną vienuolyno sodyboje.

Kun. J. V. Skripkus

NEW HAVEN, CONN.

Rimas Vaišnys laimingai baigė Yale universitetą. Zada toliau tęsti mokslus Kalifornijos universitete.

Eugenijus Žiūrys baigė Providence kolegiją "Busjnes Administration" laipsniu.

Abu uoliai dalyvauja lietuviškame veikime.

Kun. Jonas Rikteraitis, kuris gegužės 13 laikė primicijas New Britain, paskirtas asistentu į šv. Kazimiero parapiją.

Kun. Jonas Kripas, išbuves ketverių metų kapelionu šv. Rafaelio ligoninėje, paskirtas klebonu Svč. Širdies parapijoje, Southberry, Conn. Jis šiais metais atšventė 25 metų kunigystės sukaktį.

Sv. Vardo Draugija išsirinko naują valdybą: pirm. A. Tarauskas, vicepirm. A. Gutauskas, sekr. E. Dičkus, išd. A. Papeika.

Tėvo diena buvo paminėta birželio 17. Tėvų intencija buvo atlaikytos pamaldos, po kurių įvyko pagerbimo pusrūčiai. Rengimo komiteta sudarė: P. Makuškas, P. Antinavičius ir J. Papeika.

Sovietų Sąjunga devyni dvasiškai lankė Yale universitetą. Virš 50 ukrainiečių juos piketavo, pareikšdami viešą protestą per spauda, radiją ir televiziją.

Kun. Albertas Karalis paskirtas į šv. Juozapo parapiją, Waterbury, Conn., N. I.

Vasara jau artėja. Ką veiksi po darbo ilgaus ir šviesiais popiečiais? Nepamiršk, skaityk DARBININKĄ

HELP W. MALE

JANITOR—WATCHMAN for night shift in modern Airconditioned Plant 48 hr wk paid vacation, Group Insurance free Hospitalization other benefits C. P. LLARE & CO. 3101 W. Pratt.

DAIŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS NR. 15

Ne mėnesiais ir savaitėmis, bet valandomis artėjame prie didžiojo įvykio — Dainų šventės. Liepos pirmoji jau priešlenksio. Dainų šventei liko tik tie darbai, kurie tebuvo galima sutvarkyti tik dabar. Pranešame visiems chorams, kad:

1. Yra pakeičiama registracijos vieta. Visi chorai iš visų stočių tiesiai vyksta į Chicago Koliseumo patalpas, 1513 So. Wabash Ave., Chicago, Ill. Čia chorai atlieka registraciją, gauna kiekvienas nemokamai ženklelį, aprūpinami nakvynėmis ir suteikiamos paskutinės informacijos.

2. Nevisi chorai yra pranešę atvykimo laiką ir stotį. Prašome **skubiai, oro paštu** pasiųsti komitetui pranešimą, kada atvyksta, kurią valandą ir į kurią stotį. Važiuojantieji autobusais, prašomi tiesiai sukti

iki Koliseum, kad paskui nereikėtų daryti pervažiavimo. Visi chorai prašomi nesivėluoti. Yra labai svarbu, kad galėtų dalyvauti bendrojoje repeticijoje. Komiteto adresas: 2523 W. 69th St. Chicago 29, Ill.

3. Dainų šventės leidinį kiekvienas choristas gauna registracijoje nemokamai.

4. Chicago's meras Richard J. Daley išleido proklamaciją, pagal kurią liepos pirmoji yra skelbiama Lietuvių diena.

5. Dainų šventės tvarka: **Šeštadienį**, birželio 30 d. 12 val. dieną bendra repeticija Koliseume. 3 val. po pietų muziką, chorų valdybų ir muzika besidominčių susirinkimas, 6 val. vak. bendra repeticija. Po repeticijos Koliseu-

mo patalpose vyksta susipažinimo vakaras.

Sekmadienį liepos 1 d. 10 v. ryto iškilmingos pamaldos šv. Kryžiaus bažnyčioje, 4557 So. Wood St., šv. Mišias celebruoja prel. Ignas Albavičius, pamokslą sako Jo Eksc. Vysk. V. Brizgys. 8:15 val. ryto vyksta evangelikų liuteronų pamaldos šv. Petro ir Povilo bažnyčioje So. Halsted ir 19 Place (kampus). Pamaldas laiko evangelikų kunigas A. Trakis. 3 val. po pietų Dainų šventės pradžia, 7 val. vak. baigiama-

sis banketas Sherman viešbutyje.

Bankete dalyvauja Jo Em. Kardinolas S. Stritch ir taria žodį lietuviams kultūrininkam.

Plačiau visa programa bus išdėstyta Dainų šventės leidinyje.

Dainų šventėje būsime suvažiavę iš visų kraštų, visokio amžiaus, čia gimę ir auge, ir naujai atvykę į šį kraštą ir su įvairiomis pažiūromis. Lietuviškoji daina mus sujungs vienybėn ir sustiprins pasiryžimą kovoti už laisvę pavergtam mūsų tėvų kraštui.

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Komitetas

RYTINIO PAKRAŠČIO SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Birželio 30 d. — liepos 1 d. Worcesterio skautai ir skautės Maironio Parke ruošia skautų sporto šventę. Į šią šventę yra pakviestos dalyvauti visos JAV rytinio pakraščio skautų krepšinio ir tinklinio komandos.

Birželio 30 d. 2 val. pradinės sporto rungtynės; 8 val. vak. lauzas ir šokiai. Laužui visi atvyksta vienetai prašomi turėti pasirodymų. Liepos 1 d. 9 val. 45 min. ryte iškilmingos pamaldos už kenčiančią Lietuvą šv. Kazimiero bažnyčioje. Skautai ir skautės dalyvauja organizuotai ir renkasi bažnyčios salėje lygiai 9:30. Po pietų 2 val. baigminės sporto rungtynės ir laimėtojų dovanų įteikimas.

Apie atvykstančias komandas vietovių vadovai privalo skubiai pranešti Worcesterio skautų turtininkijos sporto vadovui s. v. psl. Algiiui Glodui, 5 Ash St. Worcester, Mass.

Visi skautai — skautės prašomi šventėje dalyvauti uniformuoti. Visiems atvykusiems bus parūpintos nakvynės.

R. K.

Opportunity to secure your future!

Men-Women for Added Income. Reliable men or women for the area to handle world famous GILLETTE BLUE BLADES

AND RED BLADES (THIN)

Never before sold through a single modern merchandising dispenser. The modern method of selling merchandise today. An unusual opportunity to secure your future. Will not interfere with your present employment. To qualify you must have \$1,399 cash available for inventory and the necessary time and investment.

- INCOME STARTS IMMEDIATELY.
- BUSINESS SET UP FOR YOU.
- NO SELLING OR SOLICITING.

The company will extend financial assistance for full time if desired. This opportunity is offered to a dependable person who is interested in his or her future.

All cash busines — Depression proof — No credit risk.

For personal interview in your city write:

VENDOPAK CORPORATION

7933 Clayton Blvd., St. Louis, Mo. (include phone number)

ENGINEERS —

The Alliance Manufacturing Company Alliance, Ohio NEEDS

ENGINEERS

CHIEF PRODUCTION MECHANICAL ELECTRICAL TOOLING

College degree preferred or equivalent experience. Alliance manufactures small motors, antenna rotators, phonograph drive units and electronic part. Experience in any of these lines highly desirable.

Pleasant working conditions with a full program of employee benefits. This is an opportunity to become associated with a fast growing organization with a future. Send resume to R. L. Reeder, Personnel Manager.

The Alliance Manufacturing Company Alliance, Ohio

All correspondence strictly confidential.

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn. Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, prieinama kauna. Tel. CHapel 6-1377

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi allejiniai portretai P. Gaubys foto srity dirbas nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y. (BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.) Tel.: VI 6-2164 po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai. Įvairiose draudimo istaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, biziniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ilgoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Kreiptis: šiokeidieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis

238 Leonard Street Evergreen 7-8247. Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

LOS ANGELES įrengtas atminimo kambarys žymiajam nebylaus filmo artistui Rudolfai Valentinas, kuris jau miręs. Kambaryje sėdi taip pat nebylaus filmo artistas, veteranas, Kirkwood.

KAI SAULĖ IMA KEPINTI

DR. A. GRIGAITIS

Odos priežiūroje svarbu ne tik ją nuprausti, svarbiai laikyti, bet ir duoti jai pakvėpuoti grynu oru, pasimaudyti saulės spinduliuose. Jie veikia ne tik odą, bet ir visą žmogaus organizmą. Romos mokslininkas Plinijus I amž. po Kr. sakė, jog saulė yra didžiausias vaistas. Taip, saulė yra didelis vaistas, pvz., jos spinduliai padeda mūsų kūnui pagerinti virškinimą ir jo apykaitą; saulė, oras užgrūdina žmogų ir daro atsparų ligoms.

Tai tik pora pavyzdžių teigiamo saulės veikimo. Apskritai bei saulės nėra gyvybės. Tai ryškiai matome augalų karalijoje.

Klaidingai žmonės mano, kad veikia tik giedro dangaus spinduliai. Jie praskverbia ir pro debesis ir mus veikia šilumos ir cheminiais — ultravioletiniais spinduliais.

Pavėsyje arba užsidengus ploną drabužį, nėra pavojaus nudegti. Bet jei spinduliai krenta statmenai, tai po kelių minučių oda jau gali parausti ir atsirasti nudegimo žymės. Dažniausiai saulės veikimas pasireiškia tik po kelių valandų.

Kad apsaugotų odą nuo spindulių veikimo ir ypač nuo ultravioletinių spindulių, oda turi rudos spalvos pigmento. Žmonės ultravioletiniams spinduliams jautrūs ne vienodai. Blondinai ir rudaplaukiai — jautresni už brunetus, kurių odoje yra daugiau pigmento, trukdančio saulės spindulių veikimą. Vyrai yra jautresni už moteris. Taip pat jautrūs maži vaikai. Ankstyvi džiūva ir kaikurių ligos, gydymas sulfamidais, padidina jautrumą.

Saulės spindulių veikimas padidėja, jei jie atsispindi nuo sniego, smėlio, vandens, ledo. Kalnuose odos nudegimas įvyksta greičiau negu žemumoje.

Kūno nudegimas dar nerodo sveikatos. Svarbu odos nenudeginti staigiai, bet protingai, iš lėto duoti saulės spinduliam ją veikti.

Saulės nudegimas panašus į paprastus nudegimus. Lengvesniuose atsitikimuose būna tik odos suerzinimas — paraudonavimas. Tai pirmos rūšies nudegimas. Stiprus nudegimas duoda įvairaus didumo pūsles.

Iš dešimties švedų vieną rasi girtą

Dar nepraėjo nė metai, kai Švedijoje suteikta "laisvė" alkoholiui. Nuo pereinamųjų metų spalio galima laisvai įsigyti. Kokis dabar vaizdas?

Statistikai pavadino padėtį "katastrofiška" — girtavimas padidėjęs per tą laiką dvigubai. Jeigu sutiksi 10 švedų, tai vienas iš jų bus tikrai girtas.

Ką švedai laiko girtais? Policija išaiškino, kad girtas yra tas, kuris jau guli išsitiesęs kaip pagaly. Kol dar jis eina, svyrinėja, tol dar jis nelaikomas girtas. Jo policija ir negelbsti. Surenka tik tuos, kurie jau "išsitiesę". Policija išaiškino, kad ji neturi tiek personalo ir tiek pastatų, kad visus neturinčius į ką "atsiremti" ir kur "galvos priglausti" galėtų aprūpinti.

Nyksta klasės

Europoje nuo liepos pradės panaikinti geležinkelio trečiosios klasės pagal 1954 Europos geležinkelių sutarimą. Originaliai paaiškino, kodėl taip daroma, Rumunijos komunistinė valdžia! "Toji priemonė atsako komunistų partijos dvidešimto kongreso dvasiai Maskvoje. Ten buvo paskelbta, kad klasių kova nebetokia aštri ir eina jau į galą". Dėlto klasės nyksta ir geležinkeliuose.

Tai antros rūšies nudegimas.

Jeigu antros rūšies nudegimas palies vieną trečdalią mūsų odos, tai sudarys pavojų mūsų gyvybei.

Nudegimas veikia ir bendrą kūno stovį, sukelia nervuotumą, nemiga, šalčio krėtimą, temperatūra, silpnumą. Gali būti ir akies konjunktyvos suerzinimas ir net įdegimas.

Prie saulės nudegimo būna nieštėjimas, persėjimas — odos suerzinimo reiškiniai. Be to, pažeista oda nuo smėlio gali užsiteršti, taip gali atsirasti išbėrimai, egzema ir t.t.

Lengvi pirmos rūšies nudegimai po kelių dienų praeina. Antros rūšies nudegimo gydymas užsitiesia ilgai.

Kad apsaugotume saulės įdegimo, reikia iš lėto pratinti odą prie saulės spindulių.

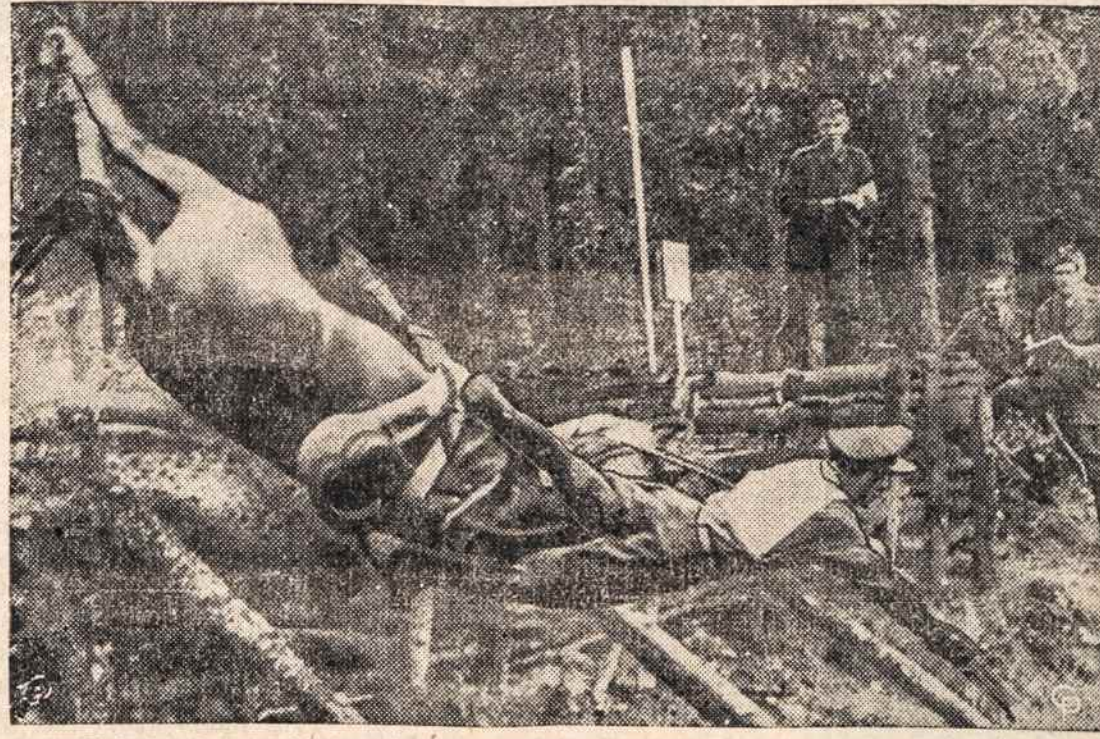
Vidutinio laipsnio brunetams tikty pirmą dieną kaitintis saulėje 15 — 20 minučių, antrą dieną — 30—45 min.

Vėliau ilginti laiką, žiūrint bendros savijautos. Didelės reikšmės turi asmeninė tolerancija saulės spinduliams. Vienų oda daugiau, kitų mažiau jautri išoriniams padidėjimams.

Blondinai, rudaplaukiai su jautria oda turi pradėti nuo 5—10 minučių. Galvą nuo kaitrių spindulių apsaugoja plaučiai kraštais skrybėlės.

Apsisaugodami nuo staigaus įdegimo, galime odą ištrinti specialiais kremais — aliejumi, kosmetiniais vandenimis, kurie gaunami vaistinėse.

Visus nudegimus reikia rūpestingai gydyti. Reikia kreipti dėmesio ir į pirmos rūšies nudegimą. Jei jis užima didelę kūno dalį, jei ligonis jaučiasi blogai, reikia eiti pas gydytoją. Taip pat reikia daryti ir su antros rūšies nudegimu, ypač kai odą išberia pūsles.

ARKLIŲ lenktynėse Stokholme, Švedijoje, Turkdijos majoras Gonenli nepavyko su arkliu per tvorą persksti.

Už geležinės sienos Belgijoje

Už geležinės sienos šiame puslapyje kartais nuo karto paskelbiama, kaip ir per ką galima pasiūti Lietuva siuntinius. Dabar tie siuntiniai anon geležinės sienos pusė eina ne tik iš Amerikos, bet ir iš Europos. Prašome čia pasikaityti, kaip siuntiniai priimami Belgijoje, Briuselyje. Manome, jog daug kas paaiškės.

Laiškas iš BRIUSELIO

Lietuvių spauda sutartina skelbia, jog galima Lietuvon pasiūti ko nors gero. O kad Sovietai nesudužintų siuntinėlio gavėjo džiaugsmo lupamais mūtais, pats siuntėjas gali "buržujišoje šalyje" apmokėti "proletariškus mūtais". Kas nenorės gi net Belgijoje gyvenančių lietuvių pasiūti savo artimiesiems dovanėlių ar vaisy, ypač kad iš ten rašoma, jog "dabar prie Chruščiovo tai ne 1941 metai—daug laisvau". Didelis "laimėjimas" žmoniškumui yra jau tas, kad Sovietai iš viso sutinka įsileisti savo rojūn siuntinius iš "prakeiktų kapitalistinių dykukų".

Neaiškiai nugirdęs, jog Briuselyje galima apmokėti siuntinėlio mūta, panorėjau sužinoti, kur ir kaip. Kelį smiliaus piršto judesiai, ir kitam telefono gale atsiliepia lauzyta prancūzų kalba:

"Ar jūs žinote su kuo kalbate"

Nustebau. Paprastai atsiliepiama kad čia tokia ir tokia įstaiga, o čia gi kas per taktika? Aiškino: "su prekybos Atstovybe su Sov. Sąjunga". Toliau jau ėjo sklandžiau. Gavau kelias žinias.

Pagal telefoniską nurodymą siuntinėlių reikalai tetvaromi tik trečiadieniais po pietų Briuselio centre, puošnaus Boulevard du Regent šone nr. 33. Taip pažymėta telefono vadove. Bandau rasti ant trijų metrų aukščio geležinių smailių vielų tvoros užrašą, kad čia tai, ko ieškau. Nei ant tvoros, nei už kelių metrų esančio namo — nič nieko. Mano abejonės išsklaido žmogutis, paspaudęs prie vartų skambučių. Įeiname abudu. Už nugaros automatiškai trinktelėjo vartai ir perdvelkė ligi kulnų kažkoks šaltas nujautimas:

"Ar grįšiu pro juos atgalios"...

Durinko kambarėlyje žvelgia į ateinančius Stalinas visam savo puošnume: žalsvoj maršalo uniformoj, medaliuo-

PAGELBA DREBANT

Gal jokio kito, taip tikrai Sovietams užskaitytino išradimo nėra, kaip jų moderniai sukonstruota geležinė uždanga. Jinai didelio kalėjimo garsais ir niūrumu atsiduoda pačiam pasieny, bet ir paskirose vietovėse, kur Sovietai nusileidžia ilgesniam laikui apsisistoti. Tokiu pavyzdžiu imu Belgijos sostinėje esančią "Prekybos Atstovybę su Sovietų Sąjunga".

Taip jinai pavadinta telefono knygoje, o kas už šio užrašo slepiasi, kas ten supaisys. Na, bet leiskite papasakoti.

Darbininko administracijoje galima gauti šios knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Naujasis Testamentas	\$2.00
Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonesca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girmius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Sventasis Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Dievas ir žmogus, Prel. Bartkus ir J. Aleksa	5.00
įrišta	6.00
Aušros žvaigždė, Tyruolis, Marijos poezijos antologija.	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Piktorna	2.00

MALDAKNYGES

Atlaidų Saltinis, T. Kazimieras, kapucinas	4.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
Sveika Marija, Kun. St. Yla, 357 p.	2.50
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25 ir 1.50 (geresniais viršeliais)
Jaunuolių maldos, P. Kirvelaitis, 159 p.	1.50
geresniais viršeliais	2.50
Viešpaties Angelas, kan. A. Sabaliauskas, Odos de luxe.	4.50
Odos imitacija	2.50
Apsaugok Aukščiausias, Kun. Dr. P. Aleksa	1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas	5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Telšių kankiniai, 100 p.	0.25
Tolimieji kvadratai, J. Grišmantas, 200 p.	2.00
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Česlovas Sasnauskas, J. Žilevičius, 127 p.	2.00
Laisvę ginant I t., Pulk. J. Petraitis	2.00
Laisvę ginant II t., Pulk. J. Petraitis	3.00
Kaip jie mus sušaudė, Pulk. J. Petraitis	1.80
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys	5.00

BELETRISTIKA

Didvyrių žemė, Karolė Pažeraite	1.00
Gabija, metraštis	6.00
Uždraustas stebuklas, St. Būdavas	2.60
Medinis arklis, E. Williams, 192 p.	2.00
Susitikimas, J. Gailius, 155 p.	1.50
Don Kamiliaus pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apysakaitės ir vaizdeliai, 150 p.	1.80
Anoj pusėj ežero, P. Andriusis, 101 p.	1.50
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už sielą, D. Pilla, 304 p.	2.00
Žirgeliai padebesiais, P. Tarulis, 99 p.	1.50
Pabučiavimas, J. Grušas, 155 p.	1.50
Varpai skamba, St. Būdavas, 180 p.	1.50
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00

ANGLISKOS:

4 Martyred Bishops, T. Narbutas	0.10
Soviets Kill God in Lithuania, T. Narbutas	0.10

POEZIJA

Semeniškių Idilės, Jonas Mekas	1.00
Sventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Sesuo būtis, J. Aistis, 45 p.	1.00
Be tėvynės brangios, J. Aistis, 60 p.	0.50
Kelionė, A. Tyruolis, 126 p.	1.25
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p.	1.00
Etapai (įrišta), J. Kėkštas, 141 p.	3.00
Laukų liepsnos, A. Tyruolis, 44 p.	1.00
Atviros Marijos, L. Andriekus, 136 p.	2.00

DRAMA

Kazimieras Sapiega, B. Sruoga, 250 p.	2.50
Gims tautos genijus, L. J. Voicekauskas, 80 p.	1.50
Žiurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p.	3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

Motulė paviliojo, L. Pelėda	0.60
Lapės pasaka, V. Pietaris	1.10
Vaikų knygelė, Vysk. Valančius	1.80
Pasakos, Haufas, 93 p.	1.25
Velykų pasakos, N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p.	1.00

IVAIRIOS

Lietuvių kalbos vadovas, 606 p.	4.50
Amerikos lietuvių vardynas, 279 p.	5.00 ir 7.00 (įrištas)

tas, kokio pusantro metro aukščio rėmais apsuptas. — ?? — Priėmimo kambaryje lūkuriuoja keli. Vienas vienintėlis, kiek už pašto kortelę didesnis Leninas, žvelgia nuo sienos į vos tris odinius fotelius ir jau kone pilnoką kambarį prisirinkusiųjų, kurie kantriai keičia koją už kojos, atsirėmę į sieną ir laukia priėmimo.

Taip besiramstydamas ant vienos ir kitos kojos, prislėgtas kūno naštos ir kažkokios baimės stebiu atėjusius. Visi — siūncia siuntinukus. Čia apmoka mūta ir gauna leidimus. Stebiu viską. Sienos plikos. Ant staliuko vidury keli prancūzų ir olandų kalba leidinukai apie Sovietų laimėjimus. Raštinė super-proletariška... Jokios lentynos dokumentams ar popieriams.

Paimamus pinigų gražiai pasidabinusi moteris krauna ant palangės.

Sąskaitas suveda mūsų tėvukų pamėgtais karoliniais skaičiukais. Moters pagyvenę pirštai vikriai karoliukus "taukšt, taukšt" — stumdo. (Nukelta į 8 psl.)

VACATIONS

SEA BREEZE

Motel on the Ocean Edgewater Ave., Montauk, L.I. 20 attractive rooms, private showers, heat, twin beds, 2 blocks to church and stores. For Reservations Phone:

REAL ESTATE

ISLAND PARK CATHOLIC AREA

Modern House Suitable 2 Families, 8 Rooms, 2 Baths. 14,500 GE 1-4184

Nervin

Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkin gūmo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčių ir susikrimitimo, isterijos ir bemigės, išgąščio ir karščiavimų, širdies supykinių ir šurpuliavimų, ausų spiegių ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišningas daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.

ALEXANDER'S CO. 414 Broadway So, Boston 27, Mass.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuoti taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozona Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke. Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway South Boston, Mass JOSEPH BARACEVICIUS Laidotuvių Direktorius Tel. ANDrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška koplyčia šeremenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORK

J. B. SHALINS ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4199

EVERgreen 8-9770

Joseph Garb... GRABORIUS BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS) FUNERAL HOME

M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuojojas MODERNIŠKA KOPLYCIA 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

New Yorko gub. Averell Harriman žurnalistų pobūvy

AVERELL HARRIMAN, New Yorko valstybės gubernatorius.

Kunigų paskyrimai
Brooklyno arkivyskupijos laikraštis "The Tablet" birželio 23 paskelbė visą eilę kunigų perkėlimų ir naujų paskyrimų. Jų tarpe yra ir lietuvių kunigų. Kun. V. J. Gordon Gardūnas iš St. Leonard bažnyčios Brooklyne perkeliamas vikaru į St. Claire, Rosedale. Kun. Fr. Bulavas iš Our Lady of Miracles bažnyčios Brooklyne perkeliamas vikaru į sv. Jono baz. Brooklyne. Kun. C. L. Mickevičius iš Užgimimo bažnyčios Brooklyne perkeliamas į Our Lady of Solace, Cony Island. Naujai pašventinti kunigai paskiriami: kun. B. J. Karvelis vikaru į Atsinaimymo bažnyčia, kun. W. R. Scritt Petrasukas į Our Lady of Loreto, Hempstead, bažnyčia.

Birželio 22, Overseas Press klube, įvyko svetimomis kalbomis išeinančių New Yorko laikraščių redaktorių susirinkimas, kuriam vadovavo A. Valuchek, čekoslovakas, į šį pobūvį buvo pakviestas New Yorko valstybės gubernatorius Averell Harriman.

Pirmiausia buvo pietūs. Invokacija atkalbėti buvo pakviestas "Darbininko" redaktorius T. B. Mikalauskas, O. F. M. Po užkandžių gubernatorius A. Harriman, kuris kandidatuoja į JAV prezidentus, pasakė politinę kalbą.

Gubernatorių pareiškė pasitenkinimą svetimomis kalbomis išeinančiais Amerikoje laikraščiais, kurie visada duoda aiškia ir tikslią informaciją ir turį didelę įtaką į 34 milijonus JAV piliečių, gimusių užsienyje. Prisiminė anuos laikus, kada buvo užsienio tarnyboje ir užtat gerai pažįstas čia susirinkusių redaktorių kraštus.

Pasaulis šiandien kovoja prieš ateitinį Kremlį, vadovaujantį komunistui, kurio daugelis amerikonių nesupranta. Sovietai siekia psichologinio nusiginklavimo ir NATO sugriovimo. Dabartinė Amerikos valdžia šios Kremliaus apgaulės nesupranta. Eisenhoweris vieną dalyką sako, Dulles kitą, ir toje nesutartinėje nieko negalima susigaudyti. Atėjo aukščiausias laikas turėti valdžią, kuri žinotų, kur ji eina ir ko ji siekia.

Pasmerkęs Sovietų bandymą gražinti pabėgėlius, griežtai pasisakė prieš McCarran įstatymą, pasižadėdamas daryti įtakos, kad būtų panaikinta kvotinė sistema.

Ne dolerių ir ginklų siuntimi į užsienį išgelbėsime pasaulį, bet Amerikos dvasia, pasižyminti laisve. "Jūs redaktoriai, būkite šių minčių ambasadoriais", — baigė kalbą gub. Averell Harriman.

Toliau sekė klausimai, į kuriuos gubernatorių mielai atsakinėjo. Redaktoriai, kuriu buvo virš 40, patenkinti išsiskirstė.

Maspetho
lietuvių parapijos metinis bazaras įvyksta rugsėjo 7—10 ir 14—17 dienomis. Bazaro pelnas skiriamas naujos bažnyčios statybai.

Kun. Jonas Petrėnas,
Ateities vyr. redaktorius, pasinaudodamas atostogomis, išvyko į Pittsburghą, iš kur kelias į Chicago ir dalyvaus Kultūros Kongrese bei Dainų šventėje.

Dr. K. Jurgėlos
šeimoje birželio 23 d. įvyko išleistuvės, į kurias susirinko namazas draugu bei bičiulių būrys. Dr. K. Jurgėla yra lietuviškojo "Amerikos Balso" vedėjas Washington, DC, bet jo šeima buvo likusi čia, kur Jamaicoje turėjo namus. Dabar namus pardavė ir šią savaitę visi persikelia į Washingtoną.

Petras Katen,
Brooklyno Lietuvių Sporto Klubu pirmininkas, išbuvęs tose pareigose nuo pat klubo įsisteigimo, iš eitu pareigų pasitraukia liepos mėn. pradžioje. Už nuopelnus klubui Petras Katen išrinktas klubo garbės nariu. Naujasis pirmininkas dabar bus Aleksandras Vakselis.

Dail. V. K. Jonynas
jau kuris laikas daro vitražus dviem naujom lietuvių bažnyčiom. Marquette Parko, Chicagoje, bažnyčiai daro 4 madonas prezbitėrijos langams, St. Louis, Mo., bažnyčiai šiuo metu baigia 12 madonų. Iš jų 6 lietuviškos 6 tarptautinės. Ši bažnyčia turės ir daugiau vitražų. Dail. V. K. Jonynas pagamino projektus ir juos pats vienoje vitražų dirbtuvėje New Yorko išpildo.

Mirė
Barbora Birbaliėnė, gyvenusi 1087 Carroll St. Brooklyne. Laidojama birželio 27 d. 10 v. iš Angelių Karalienės bažnyčios.

Elizabeth, N. J.
Sv. Petro ir Povilo liet. par. bažnyčioje atleidai įvyksta birželio 29. Mišparai ketvirtadieni ir penktadieni. Pamokslus sakys T. T. Žiūraitis.

UŽ GELEŽINĖS SIENOS BELGIJOJ

(Atkelta iš 7 psl.)

Taip natūralu, gamtiškai poetiška. Ant to pačio mažučio stalo kampo didžiulis ryšulys surikiuotų leidimų popierių. Jie nuo viršaus lig apačios kiekvieną kartą perčiupinėjami pagal atėjusio pavardę. Rodos, nemokėtis abėcėlės. Ant to ryšulio prikrauta atplėštų vokų su užprašytais leidimais. Neradau čia jokio vakaruose įprasto įstaigų įrengimo, bet neradau net nė būtinų raštinės reikmenų. Nesupratau, kam gi reikėjo apsisėti tokiuos prabangiuose rūmuose, jei galima apsieiti su proletarišku staliuku.

Mano nustebimas dar pakilo, kai šios Prekybos Atstovybės tarnautoja pareiškė, kad ji tik rusiškai kalbanti. Reikėjo pagelbos iš stovinių, kad prancūziškai susikalbėčiau. Išaiškino gana maloniai.

Muitas kainuos 80—100% viso siuntinėlio vertės.

Reikia pristatyti daiktų pirkimo sąskaitas ar įkainavimą. Dėvėti daiktai turi būti dezinfekuoti. Svoris, kiekis ir t. t. — viskas yra svarbus siunčiant į "pertekusių broliška Lietuva". Už savaitės būna paruošti siuntiniai leidimai — viso net trys. Bet, va, "peckelyne" prasideda, kad reikia gi asmeniškai atgabendti užprašomuosius popierius (per paštą, gavę nepatenkinti bet priima) ir už savaitės būtinai asmeniškai (gali ir kitas įgaliotas) atsiimti leidimus. Raštu neprišūnčia, net nė apdėtu mokesčiu. Paštu nė pinigų nelaukia atsiėmsti. Kodėl? Jeigu lietuvis Belgijoje gyvena už šimto su viršum kilometrų nuo "Prekybos Atstovybės", turi sugaišti dvi dienas nuo darbo, apsimokėti kelionę ir... jei to užtenka.

... Jei to užtenka. Vienas lietuvis sugalvoja pagelbėti artimiesiems. Vieną trečiadienį atsiduria už "geležinės uždangos" ir įteikia pirkimo sąskaitas. Kitą trečiadienį švilpaukdamas dyžia atsiimti. Bet... jo džiaugsmą nuneša šuo ant uodegos (Suo... kai kada pasigirsta tuos namuos, klaidiai enkavedistišku balsu lojais šuo).

— Tai kodėl negalėjote duoti leidimo? — klausia atvykęs.

— Nu vot, siunčiate du rankšluosčius ir neparasėte ar

je yra veidui ar virtuvei — dlia lico, ili dlia kuchni... Ir toliau, nenurodėte, kokios spalvos siunčiami siūlai... Vot, leidimo niet... Ir reikėjo dar vieno trečiadienio.

Tai ne viskas. Kitas lietuvis irgi užsipašė paštu. Trečiadienį laukia, atsiėmęs sien s, sukeitęs kojias.

Suns balsas persmelkia lojimu

Tai nėra šuns lojimas, bet kažkoks storas klaukus kaukimas, kankinamųjų nevilties staigimas. Laiškas likęs voke, atseit, ko nors trūko, kad leidimas būtų paruoštas.

— Neparasėte, kokios spalvos suknelei šilkas, kiek sveria muilo gabaliukai ir ar tai tualetu ar skalbimo muilas... Norint sutaupti nereikalingą kelionę, vienas briselielis lietuvis užprašomas sekanti trečiadienį paimti leidimus. Gyvais žodžiais jįsai man atsako: "Truputį teko paieškoti, kol pagaliau suradau. Būvo be dešimties minučių trečia. Tuo tarpu privažiavo prie vartų žalia mašina. Norėjau eiti tiesiai ambasada (t. y. Prekybos Atstovybėn), bet, pasirodė, durys užrakintos. Soferis prakalbino rusiškai ir liepė paskambinti. Visų pirma įleido automobilį ir po to mane. Buvau beinas tolyn.

kai išgirdau užpakaly manęs užrakinant vartus.

Tai pasirodė man labai įtartina, kad vidurienį įėjus vienam žmogui uždaromi sunkūs vartai. Aš tuč tuojaus paprašiau, kad atrakintų ir mane išleistų. Atrakinusiai paaiškinau, jog tokiom sąlygom aš nerizikuoju eiti vidun. Branagaišti dvi dienas nuo darbo, apsimokėti kelionę ir... jei to užtenka.

... Jei to užtenka. Vienas lietuvis sugalvoja pagelbėti artimiesiems. Vieną trečiadienį atsiduria už "geležinės uždangos" ir įteikia pirkimo sąskaitas. Kitą trečiadienį švilpaukdamas dyžia atsiimti. Bet... jo džiaugsmą nuneša šuo ant uodegos (Suo... kai kada pasigirsta tuos namuos, klaidiai enkavedistišku balsu lojais šuo).

— Tai kodėl negalėjote duoti leidimo? — klausia atvykęs. — Nu vot, siunčiate du rankšluosčius ir neparasėte ar

jeigu šias eilutes atsitiktinai skaitys rausvos galvosenos žmogus, prašau, tenagalvoja, kad tai rašydamos prigalvoju netiesios. Anaipol, tai artimi pergyvenimai. Rašau spaudon kad iškelčiau tai, ko 20 amžiuje, rodos, negalėtų būti. Kartu noriu pabrėžti kiek bereikalingo vargo, važinėjimų, visokių išlaidų susidaro,

norint padėti grynai iš artimo meilės ar žmoniškumo savo artimiesiems. Pagaliau, kaip Sovietai gali pateisinti ir kaip mes galime suprasti, jeigu atlypamas muitas net kita tiek kiek siuntinėlis kainuoja??

Juk tai nėra juodos rinkos apyvarta, nėra kitokių išskaičiavimų, kap noras pagelbėti, arba iš dėkingumo pasiūsti kasdienybės menkniekių.

BOSTONIANIŲS

PAKRIKSTYTA

Sv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikstyta:

Juozas Petras Laukaitis (gegužės 13) sūnus Pranciškaus Laukaitio ir Liucijos Nikolskytės - Laukaitienės. Tėvai gyvena 663 E. 7th St. So. Boston.

Arlene Marie Leikauskas (gegužės 13) dukterė Petro Leikausko ir Lillian Tutkus - Leikauskienės.

Richard Stedman Chaloff (birželio 3) sūnus Richard Stedman Chaloff ir Nancy Namaksy - Chaloff. Tėvai gyvena 37 Oriole St. W. Roxbury.

Michael Stephen Graham (birželio 3) sūnus Robert Paul Graham ir Stella Uždavinis Graham. Tėvai gyvena 682 E. 6th St. So. Boston.

Asta Joana Danasas (birželio 9) dukterė Aleksandro Danasas ir Gražinos Ulpaitės - Da-

STOUGHTON, MASS.

Sv. Marijos mokyklą šiais metais baigė 48 mokiniai: 32 mergaitės ir 16 berniukų. Birželio 17 d. įvyko iškilmingas mokslo metų užbaigimo aktas, kurio metu buvo įteikti brandos atestatai. Pirmieji mokiniai gavo pagirimus ir premijas. Laimingieji buvo: G. E. Power, gavęs keturių metų stipendiją betkurioje aukštesnioje mokykloje, R. P. Sprandio taip pat keturių metų stipendiją. E. F. Crimmins \$100, S. M. Donahy \$50, F. A. Botherlo \$10, C. D. Unda \$10, M. A. O'Donnell \$10, B. J. Eichorn \$5, T. J. DeLoughery \$5, J. J. Flynn \$5, S. T. Monahan \$5, J. W. Mahony \$5, N. Doyle \$5 ir M. G. Corbett \$5.

Kun. M. Vembrė lietuvių kilmės mokiniams padovanojo albumą "Vilnius" ir po du dolerių. Kiti gavo dovanas už gerą elgesį, jų pirmoji yra lietuvių.

Marija Svydras, gvy. 225 Sewool St., po trumpos ligos mirė birželio 15. Paliko nuliūdime sūnų dr. Edvardą.

Majoro F. E. Winslow motina yra lietuvi, buvusi Matulaitytė. Majoras gavo paskyrimą į Washington, D. C. Mk.

norint padėti grynai iš artimo meilės ar žmoniškumo savo artimiesiems. Pagaliau, kaip Sovietai gali pateisinti ir kaip mes galime suprasti, jeigu atlypamas muitas net kita tiek kiek siuntinėlis kainuoja??

Juk tai nėra juodos rinkos apyvarta, nėra kitokių išskaičiavimų, kap noras pagelbėti, arba iš dėkingumo pasiūsti kasdienybės menkniekių.

K. El-kas

nasas. Tėvai gyvena 45 Lox St. Dorchester.

Annette Marie Yankun (birželio 10) dukterė Alphonse Yankun ir Helen Szableski - Yankun.

Veronika Stuzėnas (birželio 10) dukterė Leono Stuzėno ir Mortos Kiewitt - Stuzėnas. Tėvai gyvena 614 E. 6th St. So. Boston.

Steven Paul Ahern (birželio 15) sūnus John ir Eleonor Cierniewski - Ahern. Tėvai gyvena 7 Morse St. Dorchester.

Laura Marie Fisher (birželio 17) dukterė Walte Fisher ir Eleonor Zaleskas - Fisher. Tėvai gyvena 53 Gates St. So. Boston.

SUSITUOKĖ

Sv. Petro parapijos bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė:

Eugenijus Kleinas su Vida Karosaite balandžio 1 d.

Longinas Izbickas su Danute Petronyte gegužės 5 d.

Aleksandras Bernatavičius su Ona Gaidiene gegužės 12 d.

Antanas Bačiulis su Eugėja Jerušauskaite birželio 2 d.

Robertas Ruseckas su Alice Plevokaite birželio 17 d.

MIRUSIEJI

Po gedulingų pamaldų šv. Petro parapijos bažnyčioje palaidoti:

Barbora Jurgelevičienė (gegužės 12) 59 m. amžiaus. Velionė gyveno 30 Pleasant St. Dorchester. Nuliūdime paliko vyrą, dukterį ir sūnų. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Petras Strudas (gegužės 14) 59 m. amžiaus. Velionis gyveno 218 W. 5-ta gatvė, So. Boston. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Kazimieras Pocius (gegužės 16) 76 m. amžiaus. Velionis gyveno 184 Gold St. Nuliūdime paliko žmoną, dukterį ir sūnų. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Adomas Budraitis (birželio 6) 78 m. amžiaus. Velionis gyveno 214 Athens St. Nuliūdime paliko du pusbrolius. Palaidotas šv. Marijos kapinėse.

Romualdas Vasiliauskas (birželio 11) 68 m. amžiaus. Velionis gyveno 11 Granada Ave., Roslindale. Nuliūdime paliko žmoną, tris sūnus, dvi dukteris ir du brolius. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

Veronika Balkienė (birželio 14) 70 m. amžiaus. Velionė gyveno 50 Tuttle St. Dorchester. Nuliūdime paliko du sūnus ir dukterį. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

LDS CENTRO VALDYBA

Garbės Pirmininkas
J. E. Arkivyskupas
Richard J. Cushing, D. D.

Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
50 Flaherty Way
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
Vincas J. Kudirka
37 Franklin St.
Norwood, Mass.

Vice Pirmininkai
Vladas Paulauskas
Juozas Glavickas

Sekretorius
Antanas F. Kneizys
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Nell Meškūnas
91 Congres Ave.
Waterbury, Conn.

Iždininkė
Blanche Kapochy
409 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Labdarybės ir Stipendijų Komisija
Kun. Jonas Vaitekūnas
350 Smith Street
Providence, R. I.

Pranas Razvadauskas
Bronė Mičiūnienė
Revizijos Komisija
Danielius Averka
Benediktas Jakutis

ATEITININKŲ ŠVENTĖ

rengta studentų draugovės, įvyko birželio 24, sekmadienį. Angelų Karalienės par. bažnyčioje. Iš ryto 9 val. buvo mišios ir bendra komunjia. Vėliau tos pačios parapijos salėje įvyko bendri pusrūčiai — agapė ir 11 val. iškilmingas posėdis, kuriam vadovavo studentų draugovės pirm. Sigitas Bobelis. Keturius mergaitės davė studentų ateitininkų žodį, kurį pravedė kun. V. Dabušis. Žodį tarė pats Federacijos vadas S. Sužiedėlis. Sendraugių vardu sveikino dr. B. Radzivanas, ateitininkų Tarybos vardu M. Galdikienė. Sveikinimo žodį tarė ir mok. Masonis iš Patersono, paskaitėdamas laišką iš Sibiro.

Šventėje buvo taip pat svečių ir iš apylinkių vietovių. Viso dalyvavo apie 80.

Susituokia

Stasys Klingys liepos 1, šeštadienį, susituokia su Gražina Frankaite Apreišikimo parapijos bažnyčioje.

Skautų Tauru tuntas

į Worcesteriye vykstančią skautų sporto šventę numato pasiūsti dvi krepšinio ir vieną tinklinio komandą. Krepšinio komandos kapitonu paskirtas K. Remėza, o tinklinio — R. Čenkus. Tunto sporto reikalų vedėjas yra J. Lapurka.

PUTNAME BAIGESI MOKSLO METAI

Gražioje Putnamo Nek. Prasiidėjimo vienuolyno sodyboje vieną birželio sekmadienio vakarą girdėjosi liūdnu ir linksimų dainų garsai. Putnamo bendrabutietės užbaigė mokslo metus ir, paskutinį vakarą susirinkusios vienan būry, gyveno pereitų metų prisiminimais, atsisveikinimo ir galvojo, kaip praleis vasaros atostogas.

Birželio 3 d. rytą visos išklaušė šv. Mišių ir ejo prie šv. Komunjijos. Pusrūčių metu atsisveikinimo žodį tarė bendrabučio kapelionas kun. prof. St. Yla, bendrabučio vedėja sesuo M. Paulė ir vienuolyno vyr. Motina Aloyza, kuri baigiančiasias apdovanojo gražiomis dovanomis. Baigiančiųjų vardu seselėms padėjojo Elona Marijošiūtė, paskutinė iš pirmutiniųjų bendrabučio gyventojų.

Baigusiujų šiais metais buvo keturios. Jos visos baigė Annhursto kolegiją. Elona Marijošiūtė, savo klasės garbės sąrašo studentė, cum laude baigė prancūzų kalbą. Toliemesnėms studijoms gavo stipendiją Bostono Kolegijoje, kur studijuos ir kartu dėstys prancūzų literatūrą. Rūta Žukaitė, taip pat garbės sąrašo studentė, baigė sociologiją. Studijas tęs Fordhame u-tė, New Yorko, Onutė Grigonytė baigė biologiją, o Aldona Va-

saitytė — chemiją. Abi žada dirbti savo profesijose ir vakarais gilinti toliau studijas. Trys lietuviškos gimnazistės baigė šiemet Putnamo Catholic Academy. **Danutė Leskaitytė, Danutė Kaunaitė ir Zivilė Bernotaitė**, Visos trys šį rudinį pradės studijuoti.

Tyli pasilikio Putnamo vienuolyno sodyba, bet neilgam, nes netrukus ten rinksis stovyklautojos, o rudenop ir vėl būriai mergaičių suvažiuos ten semtis mokslo. T. I.

Mirė

Ona Stasalis, gvy. 107—5104 St. Ozone Parke, L. I. Pašarvota Šalinskių koplyčioje Woodhavene, laidojama ketvirtadienį, birželio 28 d., iš Apreišikimo par. bažnyčios. Paliko seserį vienuolę Dianą Mary, kitą seserį Agotą Galinį, du brolius Juoą ir Jurgį ir tėva — Stasį Staselį.

Kazimiera Kukenis taip pat pašarvota Šalinskių koplyčioje. Dėl informacijų skambinti į jų koplyčią.

William J. Drake- Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

PIRMAJĄ PREMIJĄ už šią fotografiją laimėjo fotografas P. Moser. Premija įteikė Strategic ir Comand.

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

Jau 15 metų
LIETUVIŠKAS ŽODIS IR DAIVA SKAIDRA LIETUPOS ATSIMINDINIŲ BĄGDOMIS DIDŽIOJO NEW YORKO NEW JERSEY IR CONNECTICUT LIETUVIAMS PRIMINDAMINIŲ SU KOVOVANDIA TĖVYNĖ
ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30 val. PP. STORIS WEVD 1330 KIL. JR.
DIREKTORIUS 97.9 MEG. (FM)
STUKAS
1264 White St. Hillside N.J.
Waverly 6-3325